

VEZETŐK LAPJA

MAGYAR CSERKÉSZVEZETŐK ÉS SZÜLŐK FÉLÉVI ÉRTESÍTŐJE

70-71. évf.

133. szám

2023 ősz - 2024 tavasz

Békeláng-osztás 2023, Linzi Dóm

A delegáció vezetője Szakáts Julia cst., ausztriai körzeti parancsnok, a kép közepén, tőle balra Lackó Andrea, a bécsi kiscserkész-raj parancsnoka, aki a lángot a magyar cserkészek nevében átvette, mellette a kép balszélén a MCSSZF-zászlóját tartó cserkész keze látható. A jobboldali cserkészlány a linzi csapatból van. A képen az a jelenet látható, amikor a nemzeteként kapott egy-egy lángot elosztják a különböző csapatok, szövetségek, illetve útvonalak lángvivői közt.

KÖZÉRDEKŰ HÍREK

1. **Antal-Ferencz Ildikó** szabadúszó újságíró tollából 2023-ban megjelent a „**Magyarnak lenni Amerikában**” c. könyve. Ezek között 12 aktív és 6 szkv. cserkész szerepel. A többieknek is valamilyen formában van kapcsolata a cserkészzel, pl. cserkészszülő, vagy egyéb szervezetek, templomok révén. A páratlan munka beszámol az egyes családok megpróbáltatásairól, elért céljairól és a cserkész közösségben végzett szolgálatokról.

Antal-Ferencz Ildikó háromgyerekes édesanya, családjával együtt négy évet tölt Amerikában, férjének munkája miatt. A család aktívan bekapcsolódott a garfieldi csapatok munkájába. Ezzel egyidőben megjelent egy másik könyve is, amelynek címe „**Mikrofonnál a cserkészek nyomában, A cserkésrádió tíz éves története**” címen, amelyben Molnár Zsolt (a clevelandi Bocskai Rádió főszerkesztője) és Dorgay Zsófia (a Duna Televízió szerkesztő-riportere) clevelandi cserkészvezetőket szólaltat meg. Mindkét könyv kiadója a clevelandi Bocskai Rádió – Magyar média Alapítvány. E-mail: studio@bocskairadio.org.

2. **Találkozás Szijjártó Péter Külgazdasági és Külügyminiszter úrral.** Erre a kerekasztal megbeszélésre 2024. február 8-án került sor a New York-i Magyar Főkonzulátuson, amelyre meghívást kaptak a környékbeli szervezetek és egyházak képviselői. A KMCSSZ részéről Lendvai-Lintner Imre szöv. elnök röviden beszámolt a munkánkról, amely a világban szerteágazik, majd e lap főszerkesztője arról beszélt, hogy a cserkészetnek a diaszpórában milyen fontos szerepe van a külhoni magyarság fennmaradásában, kiemelve, hogy a cserkészmozgalom annak megmaradásának záloga. Ezzel összefüggően, érdekességként említhető, hogy egymástól függetlenül, a gyűlésen megjelent 12 személyből jelen volt hét aktív,

ill. szolgálaton kívüli cserkészvezető, és közülük hat egykori vagy jelenlegi cserkészszülő is. Az összlétszámból csupán két személy volt, akinek ily módon nem volt kapcsolata a cserkészzel. A miniszter úr komoly érdeklődést mutatott az itteni szervezetek és egyházak működése és sorsa iránt, és a legmesszebbmenő támogatását ígérte a megjelenteknek.

3. **Az Amerikai Cserkészsövetség (Boy Scouts of America) a Scouting America** nevet veszi fel. A Boy Scouts of America névváltozást jelentett be, és Scouting America néven fog tovább működni. Ezáltal is elkötelezetté váltak az iránt, hogy befogadókba legyenek, és szeretettel várnak minden fiataalt, illetve családot, akik szeretnék megtapasztalni azt, hogy milyen előnyei vannak a cserkészetnek. Ettől a létszám növekedését is várják. A változás 2025. február 8-án, a szervezet fennállásának 115. évfordulóján lép életbe.

4. **A Vezetők Lapja Támogató Köre.** A 2022/23-as évekre a következő cserkészvezetők, felnőttcserkészek és támogatóink jelentkeztek adományukkal, egykori, azóta megszűnt csapatuk [], és/vagy jelen csapatuk () megjelölésével: özv. Barnesné Dömötör Éva cscst. (36.,46.), dr. Harangozó Iván cst. (7.), Oroszlány László (egykori cserkészszülő, 46.), dr. Papp Klára cscst. (34.), †id. Pénzes József st. [10.], Piercené Mészáros Krisztina (33.), Sátorhelyi Viktor (20.), Schlóder Miklós cscst. (5.), dr. Tarköy Péter tj. (7.), dr. Uray Nándor st. (6.), id. Zalán Béla fncs. (5.). Hálásan köszönjük a támogatást. Az adományokat kizárólag a lap szerkesztésére, kinyomtatására és postázására fordítjuk. Amennyiben e sorokat olvasó úgy érzi, hogy támogatni szeretné a Vezetők Lapja kiadását, kérjük, hogy hozzájárulásukat a vikfis@yahoo.com címen keresztül intézzék. □

Címlap: A Szlovákiai Magyar Cserkészsövetség 1991 óta vette át a lángot osztrák cserkésztestvéreinktől, néhai Lőrinczy (Lőrincz) János pozsonyi öregcserkész kezdeményezésére. A Betlehemi Békeláng mindenkihez szól. Megtanít arra, hogy a békét, ugyanúgy ahogy a lángot, embertől emberig kell továbbadni. A láng a karácsony szellemiségét szimbolizálja. Mutatja az utat nekünk, ahogy a csillag mutatta a pásztoroknak Jézus Krisztus születésekor. Óvni, táplálni kell, hogy ne aludjon ki, ahogy a békét és a szeretetet is az emberi szívekben. *Csémi Szilárd cst., a Szlovákiai Magyar Cserkészsövetség ügyvezető elnökének interjújából.*

A VEZETŐK LAPJA 70 ÉVES

A külföldi magyar cserkészet ismét egy mérföldkőhöz érkezett: Hetven évvel ezelőtt, 1954-ben indult a Vezetők Lapja időszakos megjelenéssel, majd 1971-től kezdve rendszeres kiadással.

Míg a *Magyar Cserkész* a fiatal cserkészek, őr- és rajvezetők érdeklődését célozza meg, a *Vezetők Lapja* főleg az idősebb, gyakorlati cserkészvezetőknek szól: segédtisztoknak, cserkésztisztoknak, tehát rajparancsnokoknak, csapatparancsnokoknak, körzeti és kerületi parancsnokoknak, minden felnőtt vezetőnek, akinek közvetlen köze van a cserkészneveléshez. Ha szigorúan vesszük a korosztályt, akkor a 18 éven felülieket értjük, viszont nyilván van átfedés is. Ugyanakkor szól felnőttcserkészeknek, olyanoknak, akik már kiestek a gyakorlati cserkészetből, de érdeklődnek a cserkészzet iránt, követik a mozgalom fejlődését, változásait, továbbá szülőknak, kívülállóknak, olyanoknak, akiket a magyar cserkészzet komolyan érdekel.

Általános cél az is, hogy a tartalom összekösse a múltat a jelenrel és a jövővel.

A kezdet. Az első két számot 12 oldallal dr. Mattyasovszky Zsolnay Miklós, a Szövetség akkori elnöke szerkesztette. A külföldi magyar cserkészzet munkájának meghatározását mint a szövetség szellemi vezetője, az 1. szám első cikkében

A magyar cserkészmunka értelme címen fogalmazta meg, ami hetven év távlatából is bölcs meglátást tanúsít. Ezt az írást lapunk e számában újra leközzöljük, az 5. oldalon.

Utána Bodnár Gábor cscst. vezetőtiszt vette át a stafétabotot a 18. számig. A 19. számtól, azaz 1971-től 1999-ig (20-89. sz.) dr. Ádám János S.J. cscst. szerkesztése alatt rendszeresen, évente négy számnak a kiadásával látott a lap napvilágot. Őt követte Avvakumovits Ottó cscst. 2000-2005-ig (90-98.sz.), aki alatt évente kétszer, tavasszal és ősszel jelent meg. 2006-tól kezdve (99. sz.) hivatalosan Fischer Viktor cscst. és Lendvai-Lintner Imre cscst. társ-szerkesztők lettek, 2009-től (104. sz.) az Intéző Bizottság Fischer Viktort bízta meg főszerkesztőnek. 2011-től kezdve (107. sz.) elektronikusan, valamint korlátolt számban nyomtatva – jelenleg 260 példányban – jelenik meg. A címlap, a lap kiadásának

kezdeté óta három (kép) változáson ment keresztül.

Néhány statisztikai adat és érdekesség.

- E számmal a lap 133. számát adtuk ki. Némelyet duplaszámként, amelyek nagyobb terjedelműek. Az évi átlag 1.9 példánynak felel meg.

- Az egyes számok terjedelme általában 20-28 oldal, a legtöbb 24 oldalú.

A tartalom.

- A kiadványunkban a közérdekű hírek mellett többek között kiemelten időszerű cikkeket közlünk.

A cikkek nagyrésze továbbra is változatlanul a cserkész- illetve jellemnevelést képezi. Ide tartozik a cserkészszellem ápolása, a gyermeknevelés és az ezzel kapcsolatos társadalmi gondok, a korszellem, valamint a magyar sorskérdések is. Előtérben van a magyarságnevelés, tehát a magyar öntudat fejlesztése, a magyarságismeret, ami a magyar nyelv, irodalom és történelem, a szellemi és tárgyi néprajzot öleli fel, ám érinti a külföldi magyar iskolák munkáját is, a cserkészzet és az iskolák közötti összhangot is. Hangsúlyt fektetünk olyan cikkekre is, amelyek a cserkész gyakorla-

ti kiképzésével foglalkoznak, amelyeket a vezetők közvetlenül fel tudnak használni. Továbbá, a vezetőképzés, a külföldi magyar cserkészzet, magyar és világcserkész-történelem, neves cserkészvezetők élete. Külön rovatot indítottunk a szülők részére. Közzöljük a nem-cserkész intézmények által adományozott kitüntetéseket, és megemlékezünk elhunyt cserkészvezetőről.

Nehéz minden olvasó kedvére tenni, és olyan cikkeket közölni, amelyek mindenkinek tetszenek. Az építő kritikát megköszönjük. Hangsúlyozni kell, hogy minden munkatársunk önkéntesen végzi a munkáját.

A szerkesztőség.

- A jelenlegi lektoraink közül 2 Kanadában, 3 Magyarországon, és 5 az USA-ban él. Itt megjegyzendő, hogy új lektorokra mindig szükségünk van. Kérjük, hogy az érdeklődők a főszerkesztő e-mail

címén jelentkezzenek: vikfis@yahoo.com.

Kik kapják a Vezetők Lapját?

• A lapot jelenleg négy kontinens 21 országának cserkészvezetőjéhez juttatjuk el, a Kárpát-medencében működő magyar cserkészszervezeteknek is. Az országok listája: Amerikai Egyesült Államok, Argentína, Ausztrália, Ausztria, Belgium, Brazília, Egyesült Királyság, Franciaország, Hollandia, Horvátország, Írország, Kanada, Luxemburg, Magyarország, Románia, Svájc, Szerbia, Szlovákia, Ukrajna, Venezuela.

• Az elektronikusan kiküldött példányokkal kapcsolatban nem tudunk pontos adatot közölni. Központilag Szórád Gábor cscst. hivatalosan kb. 200 aktív vezető címére küldi ki elektronikusan, továbbítási kérelemmel. Ezen kívül az egyes országok helyi terjesztői Bodnár Ágnes cscst. főterjesztőtől kapnak csomagolva közel 200 nyomtatott példányt. További kb. 50 nyomtatott példányt küld olyan egyéni címzeteknek, akik távolabb laknak a cserkész-központoktól és nincsenek csapatokhoz igazolva, ugyanúgy elektronikusan pedig kb. 50-et. Az egyes városok terjesztői az általuk kapott listákon szereplőknek, részben elektronikusan részben nyomtatva szintén továbbítanak példányokat. Ezek között szervezeti- és egyházi vezetők és egyéb érdekelt személyek is vannak, úgyszintén a Gödöllői Cserkész Levéltár. A főszerkesztő a Kárpát-medencébe további 85 példányt küld. Itt jegyeznénk meg, hogy a legtöbb példányszámot elektronikusan küldjük ki. Azok a cserkészvezetők, akik igénylik, nyomtatva is megkaphatják.

Tartalomjegyzék és tárgymutató.

• Az első 50 számról dr. Ádám János S.J. cscst. egykori szerkesztő „Tartalomjegyzék és tárgymutató” címen összefoglalta az összes megjelent cikket (1978), amelyben a témakörök kategorizálva jelentek meg, hogy az aktív vezetőknek hasznára legyen. Értékes tartalmuknál fogva ennek újra kiadását kezdeményezzük. A lap azóta megjelent számainak cikkei részben már szintén kategorizálva vannak, most már elektronikus összefoglalásban, a főszerkesztő kivitelezésében. Ez remélhetőleg a KMCSSZ honlapján is rövidesen elérhető lesz, állandó felújítással.

• A régebben kiadott példányok megtalálhatók a

KMCSSZ honlapján (kmcssz.org), a Sajtó fül alatt. Jelenleg az 1964-től kezdődő számok tölthetők le.

A kiadással járó költségek.

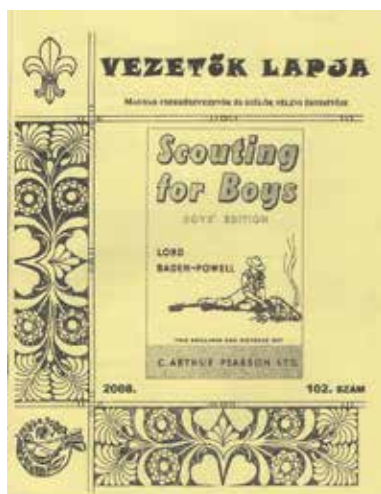
• Az egyre dráguló postaköltségek miatt egy számnak a postázása majdnem annyiba kerül mint a lap kinyomtatása. A nyomtatott példányok kiadási költségeinek fedezésére 2018-ban beindítottuk a Vezetők Lapja Támogató Körét, ezzel a Központot tehermentesítve. Egy számnak a kiadása (előkészítés, nyomtatás, postázás) általában megközelíti az 1000 USD-t.

• **A főszerkesztő köszönet nyilvánítása.** Végezetül, néhány személyes megjegyzés. Hálás köszönetet mondok mindazon segítőtársainknak, lektoroknak, akik miután 2006-ban, a 99. kiadott számmal átvettem a lap szerkesztését, áldozatos

munkájukkal tökéletesíteni próbálják a lapunkat, elsősorban a helyesírást és a magyar nyelv helyes használatát ellenőrizve, szövegszerkesztési javításokat eszközölve, és sokszor egyéb hasznos tanácsokkal is ellátnak bennünket. Elsőként azok nevét említem, akik jelenleg aktív közreműködést vállalnak, nevük a hátsó oldalon is feltüntetésre kerül: Bauer Izabella, Csermely Péter cscst., Erdei Anna cscst., dr. Farkas Tamás cscst., Horváth Mihály cscst., dr. Koós Emese, Kovács Éva fncs., dr. Némethy K. Judit cscst., Thurner Klára cscst., Tisóczki Petra, Tóthné Kollár Kata cscst.,

Vince Ágnes cscst. Akik különböző okoknál fogva szolgáltatukat befejezték: Csémi Szilárd cscst., özv. Csoboth Tamásné Tamás Éva cscst., Elekes Álmos, Fischer Endréné Szöcs Melinda, Hevesi Nagy Adrienn cscst., Márer Koppány Mária, McGinné Darázs Erika cscst., Schlóder Miklósné Koncz Eszter, Tóth Attila cscst., Zsidi Bernát. És elhunytaink, akikre kegyelettel emlékezünk: Avvakumovits Ottó cscst., Avvakumovits Ottóné Póka Erzsébet st., v. Bócsay Zoltán cscst., dr. Chászár Ede cscst., Cseh Gábor Anna cscst., dr. Glaser János cscst.

Nem utolsó sorban pedig megköszönöm ifj. Szöcs Lászlónak, aki annak ellenére, hogy nem cserkész, kilenc éven keresztül elvállalta a tördelőszerkesztést, és Skype-on keresztül órákon keresztül beszélünk, hogy az egyes számokat tökéletesítsük. Szakemberként precízen és kitűnően végezte munkáját. *Fischer Viktor cscst., főszerkesztő* □

EGY TANULMÁNY SZERINT CSERKÉSZEK ÉS LEÁNYCSERKÉSZEK EGÉSZSÉGE JOBB LESZ A KÉSŐBBI ÉLETÜK SORÁN¹

Honnan származnak az adatok?

Az 1950-es évek Aberdeen Gyermekei c. tanulmány, amelyet a skóciai Aberdeeni Egyetem végzett, önmagában is lenyűgöző tanulmány. Több mint 12 000, az 1950-es években Aberdeenben született gyerekes család adatait gyűjtötte össze és megvizsgálta, hogyan éltek, mit csináltak szabad idejükben, hogyan teljesítettek az iskolában, és általában mennyire voltak egészségesek.

„A tanulmány megállapította, hogy azok a gyerekek, akik olyan szervezetekben vettek részt mint a cserkész, 50 éves korukban nagyobb valószínűséggel magasabb általános egészségi állapotról számoltak be, mint társaik.”

A tanulmány megállapította, hogy azok a gyerekek, akik olyan szervezetekben vettek részt, mint a cserkész, 50 éves korukban általánosságban jobb egészségi állapotról számoltak be, mint társaik. Az Edinburgh-i Egyetem tudósai 1950 és 1956 között született 1333 ember adatait elemezték az 1950-es évek Aberdeen Children nevű kutatásban.

A résztvevő fiúk és lányok körülbelül 30 százaléka vett részt a cserkészben, és körülbelül 35 százalékkal jobb az általános egészségi állapotuk 50 évesen, összehasonlítva azokkal akik más tevékenységekben vettek részt. A tanulmány megvizsgálta a különbség okait, és azt állapította meg, hogy egy kis

százaléka a cserkésznek magasabb társadalmi és gazdasági helyzetben voltak felnőttkorukra.

A kutatók emellett megállapították, hogy azoknál, akik korábban aktív cserkészek voltak, magasabb volt a társadalmi mozgékonyság is. Korábbi kutatások kimutatták, hogy az ezekben a szervezetekben való részvétel a későbbi életkorban csökkenti a mentális betegségek kockázatát.

Chris Dibben, az Edinburghi Egyetem professzora a következőket mondta: „Tekintettel arra, hogy a társadalmak milyen fontosnak tartják a jó egészség megőrzését a későbbi életkorban, a jótékonyági szervezetek és önkéntesek által működő ifjúsági programok támogatása költséghatékony módja lehet a lakosság egészségének javítására.”

Összefoglaló: Azok a fiatalok, akik részt vesznek a cserkészmozgalomban, 35 százalékkal nagyobb valószínűséggel fognak kiváló egészségi állapotban lenni 50 éves korukra, összehasonlítva más társaikkal.

¹Írta: Helen McGurk, hírlevél újságíró, az észak-írországi székhelyű News Letter napilap szerkesztője. A cikk megjelent a Scoutingwire, Volunteer Newsletter (Önkéntes Hírlevél), 2022. október 26-an. A tanulmány számos más kiadványban is megjelent, mint pl. a European Journal of Public Health című magazinban.

A MAGYAR CSERKÉSZMUNKA ÉRTELME

Előadás a montreali magyar szülőkhöz és a magyar egyesületek vezetőihez, 1954-ben. Elmondta dr. Mattyasovszky Zsolnay Miklós (Matyabá'), akkor a KMCSSZ elnöke. Abben az évben jelent meg a Vezetők Lapja első száma ezzel a cikkel is, az ő szerkesztésével.

Mi értelme van a magyar cserkészmozgalomnak? Van-e létjogosultsága magyar cserkésznek Kanadában? Amerikában? Ez a kérdés egyaránt foglalkoztat ma lelki vezetőket, szülőket, és nem utolsósorban élelmesebb, nyitottszemű fiatalokat.

Gondolkozó emberek tudják, hogy a keresztény

kultúrvilág egyik válságos időszakát éli. Tudják, hogy ennek a válságnak végső oka valami kiegyensúlyozatlanság, mely felett alig-alig sikerül urrá lennünk. Az anyagra vonatkozó ismereteink óriási mértékben bővültek az elmúlt évtizedek során. Civilizáciánk fejlődését lélekben követni alig-alig

győzzük. A technika vívmányai kinőttek a művelt átlagember áttekintésének, kontrolljának határai közül. Alig tudjuk világgépünkbe illeszteni az atomerőt, alig tudjuk, hogy jót vagy rosszat várunk a hangnál sebesebben száguldó repülő testektől? Vagy hogy az élelmiszeripar remekei valóban könnyebb, szebb életet hoznak-e majd? Vagy inkább új, megmagyarázhatatlan betegségek tömkelegét fogják-e ránczúdítani? Lelkiekben, kultúrában nem lehetett a fejlődést ilyen iramban követni. Ebből ered a kiegyensúlyozatlanság, ebből ered sok sok társadalmi probléma, egyéni baj és megpróbáltatás.

Úgy vagyunk valahogyan a mai világgal, mint egy nagy kibővített, félig átépített pályaudvar forgalmistája. Még nehezen ismerjük ki magunkat a félig kikopott, kicserélésre váró, és már beépített új vágányok és váltók tömkelegében. Alig vagyunk még tisztában vele, hogy melyik jelzőlámpa mit jelent, melyikre kapcsoljuk a felénk robogó gyorsvonatot? Melyik mozgólépcső felé küldjük a körülöttünk tolongó, eligazítást váró utasnépet?

Politikusok, tudósok, szellemi mozgalmak, és maguk a keresztény egyházak óriási erőfeszítéseket tesznek, hogy a válságot megoldják, hogy áttekintsünk fokozzák, és az új életképhez igazítsák. Forróvérű politikai reformerek és bölcs egyházatyák különböző uatakon, változó eszközökkel, de egyazon motívumok alapján keresik a válságból kivezető megoldást. Új szerzetesrendek, új felekezetek alakulnak. Új politikai pártok és titkos egyesületek hálózák be a világot. Új egyetemek vizsgálják az ember viszonyát a környezethez, és sugallanak jóta-karó elméleteket. Mind, mind meggyőzni, lélekben formálni, kimívelni törekszenek embereket, és emberi közösségeket.

Ebből az egyetemes törekvésből nőtt ki a cserkész-szet. Baden-Powell angol tábornok nagyszerű ötlete, intuitív kezdeményezése szinte pillanatok alatt lelkes követőkre, szószólókra talált szerte a világon. Nevelési módszerét azóta kiváló pedagógusok hosszú sora építette tovább. A cél azonos volt minden nemzetnél, minden társadalomban. Acélozni a felnövő generáció testét, vérért; tökéletesbbiteni szellemi fogékonyságát; növelni lelki és erkölcsi erejét; egy szóval: új elitet nevelni. új elitet, amely már könnyebben ismeri ki magát az új világgépben. Új elitet, amely itt ösztönösen, ott tudatosan, de felkészült történelmi hivatására.

Ha erre gondolunk, akkor értjük meg igazán a cserkészmozgalom lényegét. Akkor tudjuk csak he-

lyesen értékelni külső jellegzetességeit, a játékot, a nótát és a cserkészkalapot, amelyek úgy viszonylanak a cserkészmunkához, úgy viszonylanak a fiatalok jellemének alakulásához, mind ahogyan egyházi férfaink talárja (ang.: magistrate's cassock), zarándoklataink és a templomgyertyák fénye viszonylanak keresztény hitünk lényegéhez.

Elsiklanak a kérdés lényege felett azok, akik úgy gondolják, hogy az elmondottak szerint inkább csak az óvilágban lehet talán nagy jelentősége a cserkész-szetnek? Hiszen ott van a több baj, ott tudunk több égető problémáról, ott akadt el tulajdonképpen a mai ember szekere. Bennünket itt Amerikában, fiatal országokban, magától is vissz előre a fejlődés lendülete. Miért fájjon hát a fejünk olyan problémáért, amelyet alig-alig érzünk? Miért töprengünk rajta? Minek kísérletezgezzünk megoldásokkal?

Vajon gondoltak-e arra azok, akik így érvelnek, hogy a látható bajok és az érezhető gondok egyedül képezik-e ismervét a válságoknak? Vajon emlékeznek-e arra a látszólag pompás virágzásra, önfeledt jólétre és magabiztos gondolkodásmódra, amely a századforduló magyarságát jellemezte? Vajon mentségül szolgált-e mindez, amikor megindult körülöttünk a történelem hullámverése?

Hasztalanul kendőzi lendületes fejlődés és jólét egy társadalomnak megoldatlan problémáit. Hasztalanul tágasak a határok, ha tökéletlen az együttélő népek lelki összehangolódása. Hiába ível mesésen felfelé a nemzeti jövedelem összege, ha gazdaságában elsatnyul az elit, és szociális bizonytalanság emészti széles néprétegek nyugalmát. Hiába építünk pompás templomokat és középületeket, amíg az emberek vándorlása a felekezetek és a pártok között benső nyugtalanságot árul el. Hasztalan alkotunk igazságos törvényeket, ha egyes csoportokat származása szerint mellőz el a közszellem, másokat pedig hivatásuk miatt tart alacsonyabb-rendűnek. Hiába kápráztatnak a háromdimenziós film és a televízió örömei, ha nem tudjuk figyelemmel kísérni azok hatását gyermekeink lelkére. Hiszen éppen a rohamos egyoldalú fejlődés, éppen maga a minden elfeledtető lendület képezi a veszélyt! Az a lendület, amely az új világban még sokkal inkább, mint másutt, növeli a diszparitást civilizációs vívmányok és kultúra között.

Nem lehet megteveszteni, nem lehet elkerülni azokat a törvényszerűségeket, amelyekhez igazodnunk kell. Megdőbbentő bűnügyi és egészségügyi statisztikák, szexuális és lelki eltévelyedésekről

szóló kimutatások tanúsítják, hogy a probléma itt Amerikában is fennáll. Talán még komolyabban is, mint a vilgának bármely más részében. Amott a nyomasztó gondok már megoldásokra, elmélyülésre ösztönöznek, itt a jólét könnyelműsége készítet. Amott talán túljutottak a mélyponton, emitt egy nemvárt esemény még láncreakciót indíthat el, amely pánikba sodorhatja a mitsem sejtő tömegeket. Ha tehát valahol szükség van cserkészetre, ha valahol szükség van jellemerős ifjúságra, úgy Amerikában, úgy itt Kanadában csak igazán! A jövőre itt is készülni kell, éppúgy mint másutt. Kell, hogy érezze, kell, hogy értse ezt minden polgára ennek a földnek, akár itt született, akár csak nemrég hajózott át a tengeren.

És mégis, itt is, ott is reánk néz valaki: Szép! De mit akartok Ti cserkészek egy maroknyi gyerekkel a világ folytán változtatni? Mit tudtok ti néhány magyar gyerkőccel ebben a ménkü nagy országban elérni?

Megdöbentő kérdés. Hát csakugyan? Nem fából vaskarika ez a mi cserkészkedésünk? Nem paradoxonnak látszik, minden jó szándékunk ellenére is? Lehet, hogy így van, de ez nem lényeges. Hiszen éppen így paradoxonnak tűnt a kortársak szemében Zrínyi, vagy Dobó István vállalkozása, amikor gátat vetettek az ozmán vésznek. Éppen ilyen lehetetlennek tűnt fel Kolumbusz vállalkozása, aki új földrészeket tárt fel. És vajon bírái szemében nem paradoxonnak tűnt-e a názáreti ács fiának Királysága? akinek tanai azóta átformálták a világot, átformálták a lelkeket?

Ilyen példák felé tekintünk mi cserkészek.

Zrinyiek és Dobók közöttünk sem teremnek, mert ilyen embereket csak az isteni gondviselés formálhat. De annyi biztos, hogy talpasok és patantyúsok¹ Dobó seregébe, matrózok Kolumbusz hajójára, miközöttünk cserkész-sorból, könnyebben verbuválódnak.

Cserkész-szülők egyszer másszor aggodalommal hallanak ilyen terveket, és megfontolásra intik a vezetőket. Nem jobb volna mégis inkább csak a pusztá játéknál maradni? Szánhatjuk-e gyermekeinknek Dobó István sorsát, amely oly könnyen változhat Zrínyi tragikus sorsává? Szánhatjuk-e nekik Kolumbusz sorsát, amely oly könnyen fordulhat Magellan végzetes sorsává? Nehéz, komoly kérdések ezek, amelyekre csak lelki elmélyülés hozhat feleletet.

Minden szülő gondoskodásának, tervezgetésének végső célja a gyermek boldogsága. Ez a remény ösztönzi őket, amidőn gyermeküket a szélről is óvják, és ellátják minden földi jóval. Nem is sejtik sokszor, hogy fáradozásuk több boldogtalanságnak, mint harmóniának, több kiegyensúlyozatlanságnak mint békességnek, teremti meg az előfeltételeit. Mert vajon valóban a puhaság, a problémátlanság, a felelősség elől való kitérés képezik-e a boldog élet kulcsát? Vajon csakugyan a dollárok gyűjtögetése és a „go easy” életfilozófiája nyújtják-e az igazi boldogságot? Gondoltunk-e már arra, hogy szerte a világon nagy luxus- szanatóriumok vannak tele a jólét betegeivel és hogy a problémátlanságba is bele lehet örülni? Tudjuk-e, hogy az ideálok nélküli élet elzülléshez vezet? Vagy boldogabb lesz-e az, aki egyéniség nélküli bábbá válik az eltömegiesedő társadalomban?

Az természetes, hogy a magyar cserkészmunka a gyermekek egy részénél késleltetni fogja az asszimilációt. Sok magyar szülő ezt is várja tőlük; ezért adják közénk gyermekeiket. Vannak azonban mások, akik aggodalmaskodnak, akik hátrányoktól, az idegen környezet nyomásától féltik gyermeküket, ha az magyar jellegét talán megtartaná. Komolyan vessen hát számot a jövővel minden magyar szülő, akár az egyik, akár a másik vélemény felé hajlik. Tartsa szem előtt, hogy mennyivel tartozik magyarságának, hogy miképpen lehet leghasznosabb polgára új hazájának, és hogy mi leszen leginkább javára gyermekének?

A gyermek sorsa forog az első kérdésen: vajon mit nyerhet, vagy veszíthet azzal, ha közénk áll? – Tény, hogy új honfitársai között egynéhányan görbén fognak reá nézni ezért. Tény, hogy környezete némelykor nagyobb teljesítményt fog tőle megkívánni, mielőtt törekvését elimerésre méltatná. De éppígy tény másfelől, hogy műveltsége mélyebb és sokoldalúbb, gyakorlati életismerete sokkal gazdagabb lesz. Egyéniség marad. Értékes barátokat, jóakarókat fog nyerni ezáltal, akik szeretik és megbecsülik. Ersősebb jelleme mosolyogva fog leküzdeni olyan mehezéseket, amelyeken mások megtorpannak. Idővel tehát mindenképpen jó befektetésnek, igazolt előrelátásnak fog bizonyulni a cserkészképzésbe vetett energia, amely megbecsüléshez vezet a társadalomban, és sikeres a hivatásban, munkakörében.

Aki szűkebb egyéni szempontokon túl is érveket

keres, annak magyar szívében a hála és az elkötelezettség támaszt néha bizonytalanságot, kétséget. Milyen állásfoglalást kíván tőlünk az emberségeség? Mire kötelezhet az észszerű szolidaritás? Miképpen szolgálom helyesen az új otthont? Menynyivel gazdagszik, vagy mit veszíthet gyermekeink magyar cserkészmunkája nyomán a befogadó társadalom? Mit nyer, vagy mit ad fel Kanada? (vagy más ország. A szerk.)

Sokmillió között marad egy néhány polgára, aki két néppel fog érezni közösséget, aki két hazát fog érezni s magáénak. Vajon több „veszteséget” jelent-e ez a magyar cserkész személyében, mint többszázezer kettős-állampolgár személyében, akik az Egyesült Államokat és Kanadát egyaránt tekintik otthonuknak? Kinek jutna vajon eszébe, hogy ezeken botránkozzék, hogy megtartásukat lelkiismeretlennek, vagy károsnak minősítse?

Vagy kinek jutott eszébe a magyar végeken, hogy a telepes svábok vagy menekült szerbek ragaszkodását kultúrájukhoz hálátlanságnak bélyegezze? Évszázadokon ápolták hagyományaikat magyar földön, magyar keretek között. Ha létezik egyáltalán a világon a nemzetközi vendégjognak, asylumnak, erkölcsi tartalma, úgy mint mi magyarok századok során éppen a vendéglátó szerepében járultunk hozzá annak kialakulásához.

És vajon kinek jutna eszébe közöttünk egy angolt vagy egy franciát azért hibáztatni, mert nemzeti jellegét Amerikában és generációkon át tovább örzi? A mi magyar kultúránk ezekkel egyenlő értékű. Nem kevésbé érdemes a megőrzésre. Legfeljebb annyival ér csak kevesebbet, amennyivel gyengébb öntudattal képviseljük, vagy sugározzuk azt! 'Sugározzatok...!' vési ifjúságának lelkébe szuggesztív parancsként a francia kisebbség cserkészkönyve. Sugározzatok...! megtörhetetlen idealizmussal. Sugározzatok nemzeti kultúráitokat, cserkész lelkülettel! Ha mi is képesek vagyunk itt erre, ha mi is sugárunk, úgy maradunk igazán érdekesek, való-

ban értékesek Amerika számára! Ha sugározzuk Madáchot, ha sugározzuk Mécs Lászlót és Adyt; ha sugározzuk a Jézusfaragó embert, a székely paraszt búzaföldön imádkozó lelkét; ha sugározzuk a magyar iparos páratlan ügyességét és szépérzékét; ha sugározzuk a magyar cserkész derűs keménységét, nyíltszívűségét és megbízhatóságát; ha többek maradunk a milliós tömegben elvesző, kialvó fénytelen üszöknél?...

Aztán, ha sokmillió közül lesz néhány új alattvalója Kanadának aki újra hajóra ül? Vajon miért tekintené ezeket bárki is kevésbé becsületesnek, mint az a hat milliót, aki rövid néhány évtized során nem keleti, hanem déli irányban hagyta el az ország határát?

Igen, lesz aki egyszer újra hajóra ül, mert elkötelezettje egy ezredéves hagyománynak. Lesz, aki visszatér az ősi földre, mert erre rendelte őt a gondviselés. De ezek is itt hagyják kezük több esztendő munkáját. Itt hagyják kedves élmények, emlékek zálogát. Itt hagyják ifjú éveik dalát és mosolyát, itt hagyják napi jótetteiket. És viszik magukkal vissza a népek közötti megértés cserkészprogramját.

Ha tehát azzal a céllal késleltetjük az asszimilációt, amely sok magyar család életében a magasabb, gazdagabb kultúra feladását jelentené, hogy az utóbbiból minél többet nyújthassunk befogadó hazánknak, úgy ezzel éppen annak társadalmát gazdagíthatjuk. Komolylelkű kanadaiak ezt várják tőlünk. Ezt kérik sokkal inkább, mint erdők írtását és utak építését; inkább, mint szokásaiknak haszonleső majmolását.

Végezetül pedig arra gondoljunk még, hogy mit nyer a magyarság, mit nyernek szenvedő testvéreink és megalázott apáink a magyar cserkészlet folytatásával? Erről nem szükséges beszélnünk, ezt elég éreznünk. □

¹ pattantyús – tüzér, ágyúkezelő

² üszök – tüzes vagy hamvadó parázs

Tudtad-e, hogy

Október 6. az aradi vértanúk emléknapja. Arra a 13 honvédtábornokra emlékezünk ezen a napon, akiket 1849-ben végzett ki Julius Jacob von Haynau osztrák tábornagy. Haynau-nak nagy szerepe volt a szabadságharcot követő megtorlásokban és a lakosság megfélemlítésében. Egyik vértanú utolsó mondatával emlékezünk itt erről.

Schweidel József:

A mai világ a sátán világa, ahol a becsületért bitó, az árulásért hatalom jár. Csak egy igazi forradalom, a világ új forradalmi embersége söpörheti el ezt az átkozott, meghasonlott világot.

ÖT TUDNIVALÓ AZ ADHD-S CSERKÉSZEKKEKEL VALÓ EGYÜTTMŰKÖDÉSRŐL¹

A figyelemhiány-hiperaktivitás-zavar és annak kezelése a cserkészletben

1. Mi az ADHD?

Az ADHD, angolul Attention-deficit/hyperactivity disorder, magyarul figyelemhiányos hiperaktivitás-zavar, röviden figyelemzavar. Néha röviden csak ADD-nek is nevezik.

A betegségre gyakran hivatkoznak az angol névnek rövidítésével: ADHD, ami az egyik leggyakoribb gyermekkori és serdülőkori viselkedési zavar. Jellemzői: koncentrációs nehézségek, a figyelem hiánya és/vagy állandó mozgásigény, illetve impulzív tünetek.

Hozzáfügendő, hogy nincs különbség az ADD és az ADHD között. Az ADD (attention-deficit disorder) az úgynevezett ADHD-re elavult kifejezés (figyelemhiányos hiperaktivitási rendellenesség). Egyes ADHD-s gyerekek hiperaktív viselkedést mutatnak, mások pedig nem, de a diagnózis mindkét esetben ADHD.

Az ADHD az egyik leggyakoribb gyermekkori idegrendszeri fejlődési rendellenesség gyermekkorban. Általában gyermekkorban diagnosztizálják először, és gyakran felnőttkorig tart. Az ADHD-s gyerekeknek gondot okozhat a tartós figyelem, hogy kontrolálják az impulzív viselkedést (anélkül cselekedhetnek, hogy átgondolják, mi lesz a következménye a viselkedésüknek), vagy túlértékeltéssel aktívak.

Az ADHD agyi rendellenesség, amely gyakrabban fordul elő gyermekeknél, de felnőtteknél is előfordulhat. Különböző helyzetekben nehézséget jelent a figyelem megtartása, önfegyelem és az adott helyzetnek megfelelő cselekvés.

Néhány idevonatkozó világstatisztika²

ADHD arányok országoként

Világszerte a figyelemhiányos hiperaktivitási zavar (ADHD) 2017-ig az emberek 2,2%-át érinti. Az Egyesült Államokban több millió gyermeknél diagnosztizáltak ADHD-t – derül ki a Centers for Disease Control and Prevention (Betegségmegelőzési és Járványügyi Központok) friss felméréséből.

Gyermekeknél és serdülőknél

Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) 20 alacsonyabb-közép-magasabb jövedelmű országot is megkérdezett. Itt azt mutatta, hogy az Egyesült Államokban a legmagasabb az ADHD aránya, 8,1% a gyermekek és serdülők körében. Ez azt jelenti, hogy minden 12. gyermekben és serdülőben előfordul! A három legalacsonyabb százalék Irak 0,1%-kal, Lengyelország 0,3%-kal és Románia 0,4%-kal. A tanulmány adatai 2017-ből származnak.

Mintavétel a 18–44 év közötti emberek ADHD-arányaiból más országokban:

Franciaország – 4,7%; Hollandia – 2,9%; Belgium – 2,9%; Brazília – 2,5%; Németország – 1,8%.

A felmérések azt mutatják, hogy a közép- és kelet-európai országokban – Magyarországot beleértve – az ADHD alacsonyabb arányban fordul elő, mint Európa nyugati országaiban, valamint az USA-ban és Kanadában, kivéve Németországot. Ausztrália teljes lakosságának a legmagasabb az ADHD-s százaléka: 3,72% (2019-ben).

Az ADHD főbb tünetei

A betegség jellemző tünetei két csoportra oszthatók: az egyik csoportba a figyelemzavarral kapcsolatos figyelmetlenség jelei tartoznak, a másik csoportba a túlmozgékonyossággal (hiperaktivitással) és impulzivitással (hirtelen, meggondolás nélküli cselekvéssel) kapcsolatos tünetek.

A figyelemzavar leggyakoribb tünetei:

- a gyermek gyakran nem figyel a részletekre, vagy gondatlanságból hibákat vét az iskolai és egyéb tevékenységben;
- a külső ingerek könnyen elvonják a figyelmét;
- nehézséget jelent számára az odafigyelés a feladat- vagy játéktevékenységen belül;
- gyakran úgy tűnik, hogy nem figyel, amikor beszélnek hozzá;
- gyakran nem követi az utasításokat, vagy elmarad az iskolai és egyéb feladatok, köteleességek

- befejezésében;
- nehézségei vannak a feladatok és a tevékenységek megszervezésével;
- elkerüli, nem szereti vagy ellenáll annak, hogy olyan feladatokban vegyen részt, amelyek tartós erőfeszítést igényelnek (iskolában, otthon vagy a cserkészfoglalkozáson);
- gyakran elveszít dolgokat (játékokat, iskolai felszerelést, cserkészholmikát);
- a napi tevékenységek végzésében gyakran feledékeny.

A túlmozgékonyság és az impulzivitás leggyakoribb tünetei:

- a gyermek gyakran babrál, izeg-mozog, fészkelődik ülés közben;
- nehézséget okoz számára az egy helyben maradás – pl. gyakran elhagyja a helyét az osztályban vagy olyan helyzetekben, amikor elvárt az ülve maradás;
- gyakran rohangál, ugrál vagy mászik olyan helyzetekben, amikor az nem helyénvaló;
- nehézséget jelent számára a csendes, nyugodt játéktevékenység vagy az abban való részvétel;
- gyakran túl sokat beszél;
- gyakran kimondja a választ, mielőtt a kérdés befejeződött volna;
- gyakran nehézséget okoz számára a várakozás;
- gyakran félbeszakít másokat, például beszélgetéseket vagy játékokat.

Két szakember, akik szakosítottak e kérdésben: az egyik Larry Kubiak, a floridai Tallahassee Memorial Kórház pszichológiai osztályának igazgatója. A másik Geoffrey Cox, aki okleveles klinikai szociális munkás, több mint 40 éves tapasztalata van ezen a területen gyerekekkel Atlantában és annak környékén.

Mindketten cserkész-önkéntesek, akik a BSA (Amerikai Cserkészszövetség) Országos Orvosi Albizottságában szolgálnak – és mindkettőjüknek sok éves tapasztalata van a figyelemhiányos/hiperaktivitási zavarban szenvedő gyerekekkel, valamint szüleikkel és cserkészvezetőikkel.

„Az ADHD neurológiai állapot, amely születéstől fogva jelen van, és mint minden neurológiai betegséget, ezt sem lehet gyógyítani” – mondja Kubiak. – Viszont van rá kezelés.

Az ADHD-s embereknek nehézükre eshet, egyéb tünetek mellett, hogy odafigyeljenek és szervezetek maradjanak, óvatlan hibákat követhetnek el, és a figyelmük könnyen elterelhető. „A gyerek nehezen irányítható” – mondja Cox. „Bizonyos impulzív viselkedése problémát jelenthet.”

2. Sikeresek lehetnek-e az ADHD-s gyerekek a cserkészletben?

A válasz erre természetesen igen. Kubiak dicséri a cserkészletet, mert minden gyereknek, bármilyen képességű is, lehetőséget ad a sikerre. *„Néhány szülő esetleg más dolgokat is kipróbált a gyerekével, és talán azt tapasztalta, hogy más szabadidős tevékenységekben nehezen tudtak sikeresek lenni, és ezért bíztak a cserkészletben, mint olyan szervezetben, ahol gyermekük sikeres lehet”,* állítja.

3. Mit tegyen a cserkészvezető, ha az ADHD-típusú tünetekkel küzdő cserkész nehezen tud lépést tartani társaival a programban?

A cserkészvezető szerepe nem az, hogy az ADHD-s cserkészt diagnosztizálja. A cél az, hogy minden gyermek biztonságban legyen, és egyenlő esélye legyen a cserkészprogramokban való sikerre.

Ennek egy része azt jelenti, hogy tisztában kell lenni az ADHD tüneteivel. Azt is jelentheti, hogy a szülőkkel nyílt, őszinte beszélgetést kell folytatni.

„Nem akarjuk megbélyegezni a gyereket, amikor a szülőjével beszélünk” – mondja Cox. Valami ilyesmit mondhatunk: »Észrevettem, hogy nehezen tudnak összpontosítani és odafigyelni. Ezt más területeken is észrevette?«

„Ne legyünk vádaskodók. Legyünk tisztelettudóak és tapintatosak, mert lehet, hogy a szülő esetleg már tudja, mi a helyzet.”

„Azt is mondhatjuk a szülőnek, hogy: „Biztos szeretnék lenni benne, hogy a gyereke pozitív élményben részesüljön.”

Javasolt módszerek:

- Ültessük a cserkészt olyan társ mellé, aki jó példakép.
- Hagyjunk több időt a munka elvégzésére.
- Adjunk világos, tömör utasításokat.
- Tartsunk szüneteket vagy iktassunk be időt a mozgásra.
- Próbáljuk korlátozni a zavaró tényezőket.
- Hagyjuk figyelmen kívül a kevésbé zavaró viselkedést.
- Tartsuk őket felügyelet alatt.
- Emlékeztessük a cserkészt, hogy ellenőrizze munkáját.
- Dicsérjük meg a megfelelő viselkedést.

4. Mit tegyünk akkor, ha egy cserkész gyógyszer szed az ADHD kezelésére?

A cserkészvezető beszélje meg a cserkész szülei-

vel, hogy gyerekük az előírt gyógyszereket mikor és hogyan vegye be a cserkészprogramok során.

„Néha a szülők „gyógyszermentes” hétvéget szeretnének adni a gyerekeiknek, amikor azok táborozásra vagy más cserkésztevékenységre mennek” – mondja Kubiak. „A cserkészvezető mindig javasolhatja, hogy a szülő beszélje meg ezt a gyógyszert felíró orvossal.

„Ezt a kérdést tisztességes feltenni, mert nemcsak annak a cserkésznek a biztonságát vesszük figyelembe, hanem a többi cserkész biztonságát is.”

5. Hova fordulhatunk további információért az ADHD-ről a cserkészletben?

- Az *Abilities Digest*, a BSA Nemzeti Speciális Szükségletekkel és Fogyatékossággal Élők Bizottságának (National Special Needs and Disabilities Committee) hivatalos kiadványa sok hasznos információt tett közzé az ADHD-vel kapcsolatban, beleértve a cserkészvezetők bevált gyakorlatait.
- A Children and Adults with Attention-Deficit/Hyperactivity Disorder (Figyelemhiányos/hiperaktivitási zavarban szenvedő gyermekek és felnőttek) weboldala rengeteg nagyszerű információt, köztük egy cserkészletre vonatkozó cikket is tartalmaz.
- Továbbá, az American Psychological Association (Amerikai Pszichológiai Társaság) ADHD részlegében szintén rengeteg hasznos tudnivaló található.

Javasolt olvasmányok:

- ***Unlocking the Power of Natural Remedies: ADHD Management Strategies That Truly Work*** (A természetes gyógymódok erejének felszabadítása: igazán működő ADHD-kezelési stratégiák), Healthy Wellbeing (internetes közlemény). 2024. február 14.
- Felnőttek ADHD-ben szenvedők kérdésében: ***Unlocking the power of ADHD for Home Success: Practical Techniques to Manage Adult ADHD*** (Az ADHD erejének felszabadítása az

otthoni siker érdekében: gyakorlati technikák a felnőttkori ADHD kezelésére). Avalynn V. Santana. Független kiadás, 2023.

- További források, magyar nyelven: Tévhitek az ADHD-ről: <http://egeszsegkalauz.hu>

Az ADHD kezelése

Sokféle kezelés segíthet a betegséggel küzdők tüneteinek enyhítésében. Vannak gyógyszeres és nem-gyógyszeres terápiás lehetőségek, illetve kombinációjukkal sokszor nagyobb sikereket érnek el, mint külön-külön.

Fontos hangsúlyozni, hogy nincsen egységes, mindenre alkalmazható kezelési módszer, azt mindig a gyermek igényeire kell szabni, a szülők és a tágabb társas környezet bevonásával. Mindegyik kezelési módszer esetében szükséges a szülők beleegyezése az előzetes, mindenre kiterjedő tájékoztatás mellett.

Gyógyszeres terápia esetében bizonyos serkentő hatású szereket (stimulánsokat) adnak, hogy fokozzák az olyan agyi területek aktivitását, amelyek az ADHD-ban gátoltak vagy alulműködést mutatnak. Emellett lehetőség van a kezelés kiegészítésére szorongásoldó és hangulatzavarokat ellensúlyozó szerekkel, ha az ADHD mellé hangulatzavar is társul.

Mikor forduljunk orvoshoz?

A gyermekek esetében sokszor előfordulnak a fenti tünetek, melyek háttérben az ADHD mellett számos egyéb ok is állhat. Ha a figyelemzavarra vagy mozgékonyagra utaló tünetek olyan súlyosak, hogy hátráltatják vagy zavarják a gyermek tanulását, szociális kapcsolatait, akkor mindenképpen szakember segítségét kell kérni. Ha a gyermeket a fenti problémák zavarják a mindennapi életben és tevékenységekben, gyermekorvos segítségét kell kérni, aki gondoskodik a megfelelő szakemberhez vagy intézethez történő beutalásról.

¹ Aaron Scouting: Here are five things to know about working with Scouts with ADHD (Íme öt tényező, amit tudnunk kell az ADHD-s cserkészekkel való együttműködésről). <https://blog.scoutingmagazine.org>. 2023. október 19. Az írás nagy része ebből a cikkből származik. Szerzője Aaron Derr, az Amerikai Cserkészszövetség tagja, a Scout Life és Scouting magazinok vezető szerkesztője, egykori kiscserkészvezető.

² Forrás: ADHD Rates by Country; 2019 Global Burden of Disease (GBD) – Institute for Health Metrics and Evaluation (ADHD arányok országonként; 2019 Globális Betegségteher (GBD) – Egészségügyi Metrikák és Értékelő Intézet).

További felhasznált irodalom:

SCOUTINGWIRE c. honlap. 2023. november 8

Nemzeti Népegészségügyi Központ: <https://egeszsegugyonal.gov.hu>

TÖBB MINT 200 MAGYAR CSERKÉSZ VETT RÉSZT A 2023-BAN, DÉL-KOREÁBAN TARTOTT 25. VILÁGDZSEMBORIN

Mi a világdzsembori?

A világdzsembori a világ legnagyobb és legszínesebb ifjúsági találkozója, amely négyévenként kerül megrendezésre valamelyik országban, amelyben cserkészlet működik. A dzsembori egyedülálló rendezvény, ahol egymástól tanuljuk azt, hogy hogyan tehetnénk jobba otthoni közösségeinket, és ezáltal az egész világot. A cserkészek legnagyobb találkozója a világ minden részéről érkeznek fiatalok, hogy nemzetiségtől és kultúrától függetlenül, közös programok során ismerjék meg egymást, és megosszák élményeiket a más nemzetekből érkező cserkészekkel. A dzsemborin résztvevők közös tulajdonsága, hogy nyitottak a másik felé.

Az alábbiakban megszólaltatjuk a KMCSSZ több résztvevőjét, akik elmondják élményeiket és véleményüket a világtalálkozóról, melyeket itt kivonatolunk közöljük. Elsőként Csajka Teréz beszámolóját olvashatjuk, aki röviden bemutatja a dzsembori szervezését.

Csajka Teréz segédorsvezető, 34. sz. Zrínyi Ilona lcses., Cleveland:

Az 2023-as dél-koreai világdzsemborira 213 magyar cserkész utazott ki, s ebben a kontingensben

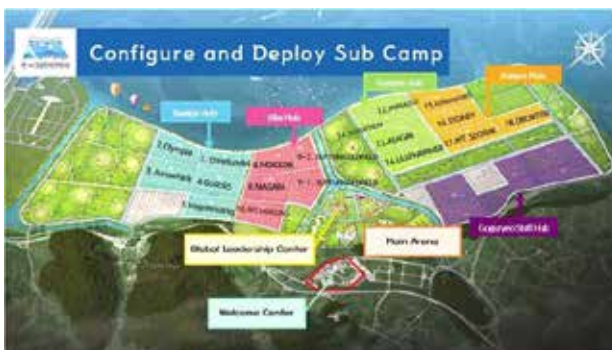
kárpát-medencei és külföldi magyar cserkészek is voltak.

A magyar kontingenst 4 rajba osztották: 3 raj a résztvevőkből állt, és a negyedik raj az IST (International Service Team) tagjaiból, mind 18 éven felüliek. A dzsemborit 5 ún. „hub”-ra osztották, ezekben kapott helyet a 18 altábor. Az altáborok az előző világtalálkozók neveit viselték, így volt egy Gödöllő nevű altábor is. Egy-egy altáborban körülbelül 40 raj volt, rajonként 40-50 cserkessel. Mindhárom magyar rajt egy hub-ba rakták, viszont más-más altáborokba, ezzel is elősegítve a cserkészek közötti ismerkedést.

A legtöbb országnak a fő arénában volt egy saját sátra, ahol bemutatták a kultúrájukat, érdekességeit, és egy másik sátor, ahol árulták hagyományos ételeiket. A magyar kontingens is felállította a „Csárdát”, ahol többek között lángost és palacsintát kínáltak.

A táborban az étkezés raj-szinten zajlott, minden raj maga készítette az étkezést a kiosztott alapanyagokból.

Maga a dzsembori táborhelye egy nagy síkság volt, közel a tengerhez. A talaj homokos volt, és fű helyett egy kiszáradt hínár-féleség volt a lábunk alatt. Nagyon meleg és napos volt az idő, fák nem voltak, viszont igyekeztek minél több árnyéksátrat és ivókutat felállítani. Szervezési nehézségek így is akadtak, amiket a szervezők igyekeztek rugalmasan kezelni.

Nyitóünnepély

san megoldani. Később egy tájfun is fenyegette az egész dzsemborit, így evakuálni kellett, és mi is egy egyetem kollégiumába kerültünk. A záró-ceremóniát is Szöulban egy sportarénában tartották meg.

Csomós Dominik öv., 55. sz. Szent-Györgyi Albert vcscs, Reading, Egyesült Királyság:

Ne higgyétek az újságoknak Nem volt annyira extrém, ahogy bementék a világnak, viszont ezzel nem mondom, hogy a körülmények tökéletesek voltak.

Posta György öv., 55. sz. Szent-Györgyi Albert vcscs., Reading, Egyesült Királyság:

Az evakuáció nagyon váratlan volt, viszont nagyon sok ajándékot adtak nekünk a koreaiak és szerintem mindenkit meglepett, hogy tényleg mennyire kedvesek. Én a hosszú utóprogramon vettem részt, melynek során, nagyon szép volt megnézni Korea sok látnivalóját, de annyira sok volt, ami tetszett, hogy nagyon nehéz lenne mindent elmondani.

Marosán Boglárka stj., 55. sz. Szent-Györgyi Albert vcscs., az IST tagja:

A mi feladatunk volt, hogy a segítségünkkel megvalósuljanak a résztvevőknek tervezett programok.

A tábori körülményekről is sok pletykát lehetett hallani, és valóban, a tábor elején a szervezés ha-

gyott kívánnivalót maga után. Talán nem a legjobb ötlet volt egy használaton kívüli rizsföldre szervezni a tábor, azonban ezekből a hibákból lehet tanulni, hogy legközelebb hogyan lesz a legjobb. Számunkra nyilván nem újdonság a sátorban alvás, és a nomádabb tábori körülmények, éppen ezért, mi magyarok talán picit jobban bírtuk az extrémebb körülményeket, mint esetleg más nemzetek. Azonban a koreai ételek, amiket az IST Dining Hall-ban kaptunk, fantasztikusak voltak. Én személy szerint kifejezetten szeretem a koreai konyhát, és így reggel és este sosem maradtam éhes. Napközben sokunknak nem volt étvágya a nagy meleg miatt, így az ebédet sokan kihagytuk az étkezések sorából. Azonban a táj mellettünk igazán szép volt látni reggel a hegyeket, és érezni, hogy ez Dél-Korea tényleg, leírhatatlan élmény volt számomra.

Mivel konkrétan a világ másik részén voltunk (legalább is Európához képest), nem meglepő, hogy sok olyan dologgal találkoztunk, ami számunkra új és érdekes volt. Számomra ilyen volt a tradicionális koreai gyógyászat. Kaptam koreai akupunktúrás kezelést, amit olyan sokszor láttam már akár filmek

ben, képeken, most megtapasztaltam személyesen is. Illetve koreai nem egy rohanós nép, náluk az ügyintézés bizony picit lassú. A tábor után a magyar csapat Szöulba vette az irányt, ahol egy közös utóprogram keretén belül megnéztük a várost. Számomra a legmeghatározóbb pillanat ebben a programban az volt, amikor 200 magyar cserkész kézenfogva egy kört alkot, és együtt elénekli a Szellő zúg távol-t.

Úgy gondolom, hogy a magyar cserkészet világszinten egyedülálló, és büszke vagyok arra, hogy ennek tagja lehetek. Éppen ezért fontosnak tartom, hogy a világtalálkozókon képviseltesse magát a magyar cserkészet is. A magyar csapatban szintén

önteni, és valamilyen alakzatot a közepébe helyezni; egy lenyomatot készíteni. Majd túlél megpróbálni kivágni az alakzatot anélkül hogy eltörne.

Számomra elég nagy kihívás volt a dzsemborira való felkészülés, hiszen minden alkalommal amikor csak tehettem haza kellett repülnöm Magyarországra, és részt vennem a felkészítő hétvégéken. Ez azért volt néha nehéz, mert közben az egyetemen is helyt kellett állnom, és a tanulmányaimat este kellett végeznem, míg napközben a cserkészzel és a dzsemborira való előkészületekkel foglalkoztam. Ettől függetlenül tiszta szívemből ajánlani tudom másoknak is, hogy ha van lehetőségük, mindenképp jelentkezzenek a következő dzsemborira, mely Lengyelországban lesz 2027-ben.

Izgatottan vártam a dzsemborit, hiszen még soha nem voltam ilyen sok cserkész között, ezért úgy gondoltam, hogy ez egy nagy lehetőség, kihívás és élmény lesz. Az már csak plusz élmény, hogy az eseményt Dél-Koreában tartották. Mindig szerettem volna eljutni Koreába, hiszen már előtte is tanultam a nyelvet, és érdeklődtem a kultúrájuk iránt. 16 éves koromban költöztem ki Amerikába, ezért nem volt idegen számomra, hogy sok más kultúrájú ember-

A magyar altábor

jó lehetőség volt bemutatni, hogy nekünk, külföldi magyar cserkészekként mennyire fontos a magyar kultúra és a magyar identitás tudat. Elmondhatom, hogy az a csapat, amellyel képviseltük a Külföldi Magyar Cserkészsövetséget, egy nagyon aranyos és jó kedvű csapat volt. A koreai dzsembori picit drágább volt, mivel távolabb volt, ezért az utazás jelentősen megnövelte a költségeket.

Tóth Brigitta cst., csapatparancsnok-helyettes, kcs. öv. és rajvezető, 17. sz. Könyves Kálmán vcses., Hollywood, Kalifornia, az IST tagja:

Az önkéntesi feladatköröm egy koreai édesség készítésének a megtanítása volt. Ez a különlegesség a Dalgona. A Dalgona egy cukorból készített koreai édesség, amit meg kell olvasztani, majd formába

rel vagyok együtt, akikkel azelőtt nem találkoztam.

Könnyű volt barátkozni és ismerkedni mindenki mással, hiszen mindenki cserkésztestvér volt. Mindenki nagyon barátságosan fogadott mindenkit, és közösen együtt tudtunk dolgozni azért, hogy a résztvevő fiatalok jól érezzék magukat, és minél több kultúrába betekintést nyerhessenek. Mivel a dzsembori egy tájfun miatt meg lett szakítva, így sokunk, többek között én is kimaradtam több olyan lehetőségből, hogy más országok kultúráját megismerhessem.

Az evakuálást tökéletesen megszervezték, és gördülékenyen sikerült elhagyni a tábort mind a 42,000 fiatalnak és a 8000 önkéntesnek, akik a tábor lebontásában is helytálltak. A táborba való érkezéskor volt néhány rossz élményünk, mert láttuk és ta-

pasztaltuk, hogy még nagyon sok dolog hiányos és nincs készen a fiatalok fogadására. Na de nem lehet minden tökéletes. Nekünk önkénteseknek az volt a feladatunk, hogy segítsük a tábor építésének a befejezését és minél hamarabb megfelelőek legyenek a körülmények. Sajnos a vihar miatt rövidebbre sikerült a táborban való tartózkodásunk, s így az épp kialakult baráti és munkatársi kapcsolatokat már csak táboron kívül tudtuk tovább fejleszteni és formálni.

A mindennapi tábori élethez gyorsan hozzá kellett szokni, hogy jól menjen a mindennapi munka és részvétel. Én minden nap 5.00 óra körül keltem, hogy legyen időm elmenni megreggelizni, és legyen időm a buszra felszállni, ami elvitt a munkatársaimmal együtt a munkaterületre, ahová időben kellett odaérjünk, hogy elő tudjunk készülni a cserkészek fogadására. Az első pár nap volt a legnehezebb, hiszen nem volt felállítva rendszer a közlekedési rendszer, és ezért sokszor nehéznek bizonyult eljutni a kijelölt helyekre vagy éppen vissza a sátorhoz. Ugyanis a tábor hossza 8 km volt. Az egyik végében laktunk a másik végében pedig dolgoztunk.

Ezt a helyzetet még az is bonyolította, hogy a nyárnak a legmelegebb és legpárássabb időszakában volt a tábor, és a helyszín korábban rizsföld volt, ahol semmi árnyékot adó lehetőség nem volt. Ezeket mind ki kellett alakítani. De amikor ez már sikerült, és megtalálni a megfelelő időpontot, hogy mikor menjünk reggelizni és a buszt elérni, akkor már minden sokkal könnyebben ment. Nem volt egyszerű a 8000 önkéntes étkeztetését megoldani úgy, hogy az első napokban a sorok a tűző napon kígyóztak az étkező-sátron kívül. Sokan napszúrást kaptak a várakozás során. Érdemes volt korán kelni és reggelizni menni, még ha nem is volt éhes az ember, és éjszaka intézni a fürdést és a mosást, mert nappal elviselhetetlen volt a hőség. Éjszaka meg a pára miatt nem sokat aludt az ember. De a hidegvizes zuhany ilyenkor aranyat ér.

Az volt a szomorú, hogy amiket megígérték a

szervezők, hogy lesznek és használni tudjuk a mindennapokban, azok még nem voltak készen vagy olyan állapotban, hogy a tábor zökkenőmentesen tudjon indulni. Kellemes meglepetés volt viszont a dzsembori alatt azt tapasztalni, hogy mennyire különbözőek, de mégis hasonlítanak a különböző országok cserkészei, cserkészstudásuk és gondolkodásuk a cserkészetéről. Azonban az is meglepő volt, hogy egy ilyen nagy táborban milyen nehéz az emberekkel találkozni. A magyar kontingens tagjai csak a megnyitó ünnepségen és a záró-ceremónián voltak együtt, illetve azon a pár napon, amikor evakuáltak minket. A tábor többi napján csak a sátonál vagy az étkezőben tudtunk összefutni pár perc ere-

A KMCSSZ kontingens

jéig.

Egy személyes kellemetlenség, ami engem ért a dzsemborira való érkezésem során, hogy életemben először nem szállt át velem a nagy csomagom. Még jó, hogy a kényeztetésbe amit felvittem a gépre, tudtam pakolni egy váltás ruhát, és így a négy nap, amit a nagy táskám nélkül voltam kénytelen eltölteni. Nehéz volt, de túl lehetett élni. Ezért mindenkinek javaslom, ha repülni készül, mindig legyen egy kis táskája fent a gépen amibe legalább egy váltás ruhát és tisztálkodási eszközt tud tenni. Sosem lehet tudni, hogy mikor van rá szükség.

Az evakuálás során egy aránylag közeli egyetemre vitték a csapatunkat. A bejárat előtt egy digitális táblán magyarul az volt kiírva: „Üdvözljük a Jambooree tagjait a Konyang Egyetemen”. Megható volt

mindenki számára, hogy a mi nyelvünkön üdvözöltek minket. Érdekes volt viszont látni és megtapasztalni, hogy mennyire különbözik az otthoni magyar cserkészzet és a külföldi magyar cserkészzet, és hogy hogyan gondolkodunk másképp, és mik azok a dolgok, amiket az otthoniak másképp csinálnak.

Úgy érzem, hogy a dzsembori lehetősége ebben is segített fejlődni, hogy hogyan tudjuk még jobban a magyar cserkészzetet és a külföldi magyar cserkészzetet harmonikusabbá tenni, és amikor a gyermekeink esetleg hazamennek, rögtön be tudjanak kapcsolódni az otthoni magyar cserkészzetbe, és ne érezzék magukat kívülállónak. Igazából csak akkor érzed igazán, hogy milyen fontos a magyar nyelv, a szokásaink és a kultúránk, amikor a hazától távol éled az életedet, de a magyarságodat meg akarod tartani. Aki otthon él, az nem tudja, hogy nekünk külföldön élőknek ez mennyire fontos, hiszen nekik otthon ez természetes.

Ebédlő

Az alábbi beszámoló a [82. sz.](#) brüsszeli Báthory István vegyes-cserkészcsapat 7 résztvevőjének közös élménybeszámolója: **Gargya Dániel** öv.; kiscserkész-rajvezető; **Várterész Borbála** öv., cserkészlány-rajvezető; **Martinusz-Ferenczy Soma** öv., cserkészfiú-rajvezető; **Várterész Anna** mb. öv.; **Németh István** öv.; **Savoia Domitilla Emese** öv. és **Ábel B. Csaba** fncs., mb. csapatparancsnok-helyettes, az IST tagja:

A résztvevői rajokban összesen negyvenen voltunk, örsönként tízen (az IST-sek pedig több mint 80-an). Külföldi magyar cserkészként a felkészülést kicsit másképp éltük át, mint a többiek, hiszen csak néhány felkészítő hétvégére tudtunk hazautazni. Ezeknek a felkészítő hétvégéknek, amiket általában egy iskolában rendeztek (pénteki érkezéssel és

vasárnapi befejezéssel), elsősorban az volt a céljuk, hogy jobban összeszokjunk rajtársainkkal, és építsük az örsi közösséget; de tanultunk sokat Dél-Koreáról és Magyarországról, a magyar kultúráról is, készültünk az utazásra, a tábori életre. A célkitűzéseket elértük, hiszen a magyar kontingensben szerzett barátokkal még a dzsembori után is tartjuk a kapcsolatot, és számos programot is tervezünk velük a jövőben otthon, de tágabban a Kárpát-medencén belül is, hiszen mind az RMCSSZ, mind a SZMCS küldött résztvevőket a dzsembori magyar csapatába. Így nem csak érdekes és tartalmas beszélgetések zajlottak le, de komoly barátságok is kötődtek, és tudás-csere is történt a különböző szövetségek között.

Mivel a csapatban mindegyikünk jelenleg is aktív, vagy korábbi örs- és rajvezető, ez a tábor részünkről kicsit kikapcsolódást is jelentett, ahol kivételesen nem mi szerveztük a programot, így a sok megpróbáltatás ellenére többek számára még nyaralásnak is bizonyult.

Első hétvégénk alkalmával összebarátkoztunk az otthoni, magyarországi és Kárpát-medencei cserkészekkel, akik nemcsak barátságosak voltak és befogadóak, de kimondottan kíváncsiak is a számukra kicsit különleges, külföldi magyar cserkészetre, amiről például hosszú tábortúzi beszélgetéseken meséltünk nekik. Mivel mi életünk jelentős részét külföldön éljük le, így sokszor kértek fel minket a táborban, hogy mint tolmács vagy összekötő segítsünk a magyar és a külföldi cserkészek közötti kapcsolattartásban (kimondottan például a francia és spanyol nyelvű cserkész-testvéreinkkel). A széles körű cserkész- és magyarságismeret (pl. történelem, népszokások), ami ránk ragadt a csapatban és a KM-CSSZ-en belül, nem csak lenyűgözte otthoni cserkész-testvéreinket, de sokszor többnek is bizonyult, mint amit ők otthon tanultak. Ezek a tapasztalatok többször is hasznosnak bizonyultak beszélgetések indításakor, amikor a világ minden tájáról érkező (a dzsemborin mintegy 150 ország jó 45 000 cserkésze vett részt) cserkékssel volt szerencsénk találkozni. Jó kapcsolatot ápoltunk a különböző altáborokkal, akár történelmileg hozzánk közel álló ország cserkészeivel, akár távolabbiakkal, csak pusztán kíváncsiságból. Bár sokan a dzsemborit egy hatalmas cserebere-alkalomként élték meg (nyakkendők, felvarrók, kalapok, nemzeti ruhák stb.), mélyebb beszélgetésekre is sor került (itt azerbajdzsáni test-

vérünk, Turquznak érdemel külön említést). Egy-
más vendégül látása, a közös vacsorák és táncházak
szintén jó emlékként maradtak meg. Erre a legjobb
példa, hogy egy budapesti gimnázium alagsorában
töltött négy-napos előtábor után egyszer csak reggel
5-kor Szöulban ébredtünk fel, ahol a rajnak tizenöt
percébe került hogy chilei és brazil cserkészekkel
járja az „ördög útját” az érkezési terminálon.

Ahogy sokan biztos hallottátok: ez a dzsembori
máshogy sikerült, mint ahogy eltervezték. A kezdeti
szervezési nehézségek (ellátási gondok, félkész-lé-
tesítmények, sok helyütt nem megfelelő higiénia) és
az időjárás (kánikulai meleg és pára, elázott tábor-
hely) mellett végül a tájfun miatt a tábor is félbesza-
kadt. Így sajnos nem tudtunk sok programon részt
venni, viszont láttunk sok más egyéb érdekességet:
laktunk egy dél-koreai egyetemi campus-on, jártuk
Szöul utcáit, és több múzeumot is megnéztünk. Saj-
nos a hóhullám miatt három lehetőségünk volt. Az
egyik, hogy az altáborban maradunk a tábor szer-
vezői által biztosított sátrak alatt (bár a dél-afrikai
cserkész-testvéreink inkább gödrökbe ásták be ma-
gukat, majd ezeket álcahalóval befedve védekeztek
a hőség ellen). A másik, hogy lehetett építkezni a ke-
vés bambusszal, amit kaptunk; vagy pedig lehetett a
tábort járni, amit sokan előszeretettel csináltunk. A
tábor 8 km volt hosszában és majdnem 2 km szél-
tében, ezen a területen közel 45 000 embernek biz-
tosítottak szállást. Itt voltak a programhelyszínek és
(aki hozott) a nemzeti étkezősátrak (foodhouse-ok),
a nemzeti kiállító-sátrak (köztük az óriási Ru-
bik-kocka mögött megtalálható magyar kiállítás),
valamint egy világvallásokat bemutató „Faith and
Beliefs” terület, továbbá egy fenntartható fejlődés
(SDG – sustainable development goals) központ is.
A magyar kontingens azon kevesek közé tartozott,
akik mind saját kiállítással, mind saját „csárdával”
(foodhouse), mind egy SDG-s műhelyprogrammal
készültek. Mivel a programok nagy részét a hőség
vagy a hiányos szervezés miatt lemondták, öröm-
mel jártunk altáborból altáborba naphosszat, beszél-
getve a Föld minden tájáról érkezett cserkészekkel
és gyarapítva a nyakkendő- és felvarró gyűjtemé-
nyünket. A napokat általában hatalmas bulik zárták,
hiszen minden altábor rendelkezett egy színpaddal,
valamint teljes fény- és hangosítás-felszereléssel. A
tábor alatt különösen is jóban lettünk a szlovák, az-
eri, kanadai, osztrák és monacói kontingensekkel.

Az evakuáció miatt végül a tervezett 12 nap

helyett a nyolcadik napon az érkező tájfun elől ki
kellett telepíteni a résztvevőket. Bár sok kontin-
gens ekkorra már elhagyta a tábort saját költségen
(britek, amerikaiak, szingapúriak), sokan reméltük
még, hogy ez nem jelenti a tábor végét; ez sajnos
végül nem így alakult. Hivatalosan csak át akarták
telepíteni a dzsemborit Szöulba, bár az hamar ki-
derült, hogy ez sajnos nem kivitelezhető, hiszen a
kontingenseket az ország különböző részein talál-
ható egyetemeken és iskolákban szállásolták el. Így
érkezett a teljes magyar kontingens is Nonsanba, a
Konyang Egyetemre.

Itt végre volt megfelelő vizesblokk és mosdó,
ágyak, menza és légkondi, még mosógépek is. So-
kan mégis visszavágytak a táborhelyre Saeman-
geumba, hiszen az egyetemi campuson nem volt le-
hetőségünk találkozni a többi külföldi cserkészzel,
bár ottlétünk során ellátogattunk egy sárfesztiválra
(több afrikai kontingenssel), és Szöulban is még

A magyar kontingens egy csoportja Szöulban

egyszer összegyűlt a teljes tábor a záró-ceremóniára
és egy élő K-pop koncertre a város világkupa-sta-
dionjában. Sokkal többet lehattunk viszont együtt a
többi magyar cserkészzel, akikkel a táborban (saját
rajunkat kivéve persze) csak ritkábban találkoztunk
(volna), így a magyar kontingensen belül erősödhet-
tek a barátságok. Végül egy közös szöuli városnézés
és a város katedrálisánál megrendezett ökumenikus
mise/istentisztelet során még egyszer találkoztunk a
teljes magyar csapattal, majd mindenki elindult az
általa választott, kis csoportokban szervezett utó-
programjára.

Volt közölünk, aki Dél-Koreát járta be rövidebb
országjárás keretében: többek között eljutottunk a
két Korea határán fekvő fegyvermentesített (demi-
litarizált) övezetbe (DMZ) is. Többen Japánba utaz-

tak. A dzsemboriról valamennyien fáradtan ugyan, de rengeteg életre szóló új élménnyel, tudással és barátsággal gazdagodva tértünk vissza, így mindenkit csak biztatni tudunk, hogy ha lehetősége adódik, ne hagyja ki ezt a cserkészetben is egyedülálló élményt, a világdzsemborit. volt, hogy egy ilyen nagy táborban milyen nehéz az emberekkel találkozni. A magyar kontingens tagjai csak a megnyitó ünnep-

ségen és a záró-ceremónegyik, hogy az altáborban maradunk a tábor szerkét Korea határán fekvő fegyvermentesített (demilitarizált) övezetbe (DMZ) is. Többen Japánba utaztak.

A dzsemboriról valamennyien fáradtan ugyan, de rengeteg életre szóló új élménnyel, tudással és barátsággal gazdagodva tértünk vissza, így mindenkit csak biztatni tudunk, hogy ha lehetősége adódik, ne hagyja ki ezt a cserkészetben is egyedülálló élményt, a világdzsemborit.

Utószó. 2023 augusztusában a 25. világdzsemborit a hóhullám, a szennyvíz kiömlése és az elárasztott sátrak miatt kellett evakuálni. A szélsőséges hőség következtében több száz résztvevő betegedett meg. Többek között az ágyak alatt kígyók és óriási szúnyogok voltak, illetve egyéb kihívással is szembesülni kellett a fiatal cserkészeknek. A szervezők nem vették figyelembe a figyelmeztetéseket, de egyetlen politikus sem vontak felelősségre, írja a TIME magazin a 2023. november 20-i számában. A hivatalos felelősség kikerülése sajnos túlságosan gyakori Dél-Koreában, ahol a politikusok által kinevezett tisztviselőket egy megrögzött hierarchikus kultúra védi. □

¹A KMCSSZ résztvevői:

Az IST (International Service Team) tagjaként:

7. sz. Erős Gusztáv cscs., New York, New York, USA: Márka Árpád István őrvezető;

17. sz. Könyves Kálmán vcscs., Hollywood, Kalifornia, USA: Tóth Brigitta cst., csapatparancsnok-helyettes, kiscserkész őr- és rajvezető;

46. sz. Bánffy Kata lcscs., New York, New York, USA: Márka Emese Róza stj., csapatparancsnok;

55. sz. Szent-Györgyi Albert vcscs., Reading, Egyesült Királyság: Marosán Boglár stj., rajparancsnok;

82. sz. Báthory István vcscs., Brüsszel, Belgium: Ábel B. Csaba György fncs., mb. csapatparancsnok-helyettes (immár negyedik világdzsemboriján).

Rendes táborozóként (a név utáni zárójelben lévő szám a résztvevő életkorát jelzi):

4. sz. Bátor József Sch P. vcscs., Washington, DC, USA: Párkányi Csilla (17) stj.; Párkányi Janka (14) őrvezető;

34. sz. Zrínyi Ilona lcscs., Cleveland, Ohio, USA: Csajka Teréz Erzsébet (15) őrvezető;

55. sz. Szent-Györgyi Albert vcscs., Reading, Egyesült Királyság: Csomós Dominik (17) őrvezető; Koch Veronika (17) őrvezető; Posta György (15) őrvezető;

82. sz. Báthory István vcscs., Brüsszel, Belgium: Gargya Gergely Dániel (18) őrvezető, kiscserkész-rajvezető; Martinusz-Ferenczy Soma (16) őrvezető, cserkészfiú-rajvezető; Németh István Ábel (16) st., őrvezető; Savoia Domitilla Emese őrvezető; Várterész Anna (15) mb. őrvezető; Várterész Borbála (18) őrvezető, cserkész-lány-rajvezető.

MIKOR HASZNÁLJUNK JEGELÉST SÉRÜLÉS ESETÉN ÉS MIKOR MELEGET?

A jég képes kontrollálni a gyulladást, de nem mindig *akarjuk* kordában tartani a gyulladást!

A melegpakolások és a hidegpakolások az egyik leghasznosabb és legegyszerűbb eszközeink az adott testrészek fájdalmának kezelésére. De mikor melyiket használjuk?

Jégcsomag, fagyasztott zöldséges zacskó vagy hideg törlőkendő felhelyezésével a sérülés kezdetén a duzzanat szabályozható, ami minimálisra csökkenti a fájdalmat.

A jeget általában kisebb sérülések, például bokaficam és izomhúzódás esetén használják, de lehet, hogy hallottunk már arról, hogy ma kevésbé ajánlatos már. Az angol nyelvterületeken a sérüléseket a RICE betűszóval ajánlották kezelni: pihentetés, jég, rugalmas bekötés (pólya) és a végtag felemelése: *Rest, Ice, Compression, and Elevation*. De az utóbbi években többet hallhattunk az ellentétéről, a METH-ről: mozgás, megemelés, huzatás és hő, azaz *Movement, Elevation, Traction, Heat*.

Valójában van eset amikor jégelni kell és van, amikor meleg borogatást kell alkalmazni. Itt közlünk néhány tanácsot, hogy mikor melyiket használjuk.

Miért lesz duzzanat és gyulladás a sérülés után?

Amikor hirtelen sérülést, például bokaficamot szenvedünk, szervezetük gyulladás elindításával védekezik. A gyulladás következtében a sérült rész kipirosodik, megduzzad, felforrósodik és rendkívül fájdalmas lesz. Azonban mindezekkel már a gyógyulási folyamat kezdődik.

A duzzadás révén külön immunsejtek érkeznek a sérült területre, hogy megkezdjék a helyreállítást. A duzzadás a testrészt is merevvé teheti, ami némileg előnyös lehet a sérült rész védelmében. A fájdalom pedig azt eredményezheti, hogy természetesen pihentetjük a sérült testrészt. De ez nem jelenti azt, hogy a gyulladás mindig jó. A túlzott duzzadás, inkább kárt okozhat.

Mi történik a testünkben, amikor jegelést alkalmazunk?

A jegelés csökkenti a gyulladást. Elzsibbaszt és ezzel a fájdalomcsillapítás olcsó, gyors és az egyszerű formája. Megakadályozza, hogy szöveteink

túlságosan megduzzadjanak, és csökkentheti a zúzódások és hematómák (bevérzések) kiterjedését.

A sérülés utáni első néhány órában vagy napokban a jegelés megelőzi a túlzott duzzadást. A bokánk egy kis duzzadással is meggyógyulhat; nem feltétlenül kell akkora feldagadás, mint amennyit a túlbuzgó immunrendszerünk okozna.

A jegelésnek vannak hátrányai is. Ha a sérülés már régi, és a duzzadás lecsökkent, jobb, ha nem akadályozzuk meg a természetes gyógyulási folyamatot. A jegelés bizonyos sérülések, különösen izomfájdalmak, görcsök vagy csomók esetén nem csökkenti, hanem fokozhatja is a fájdalmat. Hajlamos a merevséget és az izomgörcsöket súlyosbítani.

A jegeléssel azért is vigyáznunk kell, mert a sérülés hűtése jó, de fagyási sérülést nem akarunk okozni. Egy jól bevált gyakorlati szabály arra vonatkozóan, hogy mikor kell szünetet tartani a jegeléssel: „ha zsibbadt, akkor kész vagyunk”. Ilyenkor a jégcsomagot vegyük le körülbelül 20 percre. Vigyázzunk, hogy soha ne aludjunk el a jégcsomagra feküdve!

Mi történik a testünkben, amikor hőt alkalmazunk?

A hő hatása nem meglepő módon a jég ellentéte. Tágítja az ereket és fokozza a véráramlást, így ha azonnal hőt alkalmaznánk a bokaficamra a sérüléskor, azzal fokozódhat a duzzadás, és esetleg fájdalmasabb lesz a sérülés. Hőkezeléseket a krónikus betegségek esetén kell alkalmazni, amikor a meleg segít ellazítani a szöveteket, valamint serkenteni a véráramlást a sérülés helyén.

Viszont a kezdeti gyulladás (és duzzanat) lezajlása után a meleg borogatás hasznos lehet. Ilyenkor a megnövekedett véráramlás elősegítheti a gyógyulást. Emlékezzünk a feljebb említett METH mozaikszóra: a mozgás és a hő különösen segít abban, hogy a vér a tápanyagokat oda szállítsa és kimossa onnan a gyulladás melléktermékeit. Ezzel a sérült

testrész merevsége és fájdalma is csökken a gyulladás során. A meleg is csökkentheti nem csak a sérült ízületet, hanem az izomsérülések fájdalmát és merevségét is. Ha például a hátizmok fájnak egy nehéz, súlyemelő edzés után, a hőpakolás kellemesen hat a hátunkon. Ha úgy ébredtünk, hogy elmeredve a nyakunk, a meleg valószínűleg megkönnyebbulést fog nyújtani.

Hogyan lehet tehát tudni, hogy mikor melyik módszert kell használni?

Az egyik bevált szabály az, hogy jegelést alkalmazunk az első 24 (esetleg 48 vagy 72) órában a sérülés után, és a hőpakolást utána. Ez nem rossz alapszabály, de érdemes kicsit jobban belegondolni. Meddig tartson az a kezdeti időszak, amikor jegelni kell? Ez a sérüléstől függ. Egyesek számára ez csak néhány óra. Másoknál, különösen a súlyosabb sérüléseknél, akár több napig is eltarthat. Jó módja, hogy ha megvizsgáljuk, hogy a sérült rész piros-e, forró-e, és szokatlanul duzzadt-e, valamint fájdalmas-e. Ha igen, akkor itt a jegelés ideje. Ha nem, akkor valószínűleg áttérhetünk a meleg borogatásra.

Egy másik fontos szempont, hogy milyen típusú fájdalommal vagy sérüléssel állunk szemben. Az akut szövethárosodásokra (angolul: tissue damage) legjobb a jég, amikor valami elszakadt, eltört vagy meghúzódott. A hőpakolás viszont nagyobb valószínűséggel segít a krónikus visszatérően nyagaggató fájdalmaknál és a görcsöknél.

Egy praktikus lista:

- Friss húzódás vagy elszakadt izomrostok: jegelés.
- Frissen kificamított boka vagy más ízület: jegelés.
- Súlyos, friss zúzódások: jegelés, a duzzanat csökkentésére és egy nagyobb vérzés kialakulásának megelőzésére.
- Edzés utáni fájó izmok: melegítés, hogy fellazítsuk és megnyugtassuk az izmokat.
- Izomgörcsök: melegpakolás.
- Trigger pontok érzékenysége vagy csomók az izomban: meleg borogatás.
- Hátfájás: gyakran jobban reagálunk a hőre, mert általában az izomzattal kapcsolatos.
- Bármilyen érzékeny, forró, vörös vagy duzzadt: jegelés, hogy megállítsuk a gyulladást.

Általános szabály, hogy hagyatkozhatunk a józan paraszti észre. Amikor például edzés után fájnak a hátizmaink, nem akarunk semmi mást, mint egy jó, forró fürdőt venni, tehát hő a megfelelő.

Mindezek a tanácsok a kisebb fájdalmakra vonatkoznak. Néha a sérülések bonyolultabbak, mint amit ezek az egyszerű szabályok leírnak. Ha valami komolyabb bajunk van, mindenképpen forduljunk szakemberhez, és kövessük az utasításait. Ne hagyatkozzunk jegelésre, ha úgy érezzük, hogy ha esetleg nemcsak kificamodott a bokánk, de el is törhetett. □

Összefoglaló:

Az alapszabály tehát: A korai jegelés segít csökkenteni a fárasztó edzések okozta friss ízületi duzzanatot. Ilyenkor a hőpakolás növelné a duzzanatot, és megakadályozná az izmok gyógyulását. Krónikus fájdalmainkon viszont jobban segít a meleg.

Felhasznált irodalom:

Home Remedy Handbook (Az otthoni gyógymód kézikönyvéből)
Kinetix weboldal: Hogyan alkalmazzuk a jegelést, borogatást?
Legendaddy Beth Skwarecki 3/21/23
Piedmont Healthcare: <https://www.piedmont.org>

Cserkészletünk alapvető jellemvonása, hogy szellemisége... ragaszkodik azokhoz az eszmékhez, amelyeket Baden-Powell, Sík Sándor, Teleki Pál és társaik a cserkészlet kezdeti éveiben mint utat kijelöltek. Ebben rejlik cserkészletünk ereje: csak úgy tudjuk cserkészletünket korok, helyek változásában fenntartani, hogy nem engedünk a cserkészlet alapeszméiből, a cserkészletörvényből, az Isten, haza és embertárs szolgálatából. (1985). *Dr. Némethy György, egykori KMCSZ elnök*

† HAZAMENTEK †

Elhalálozott cserkészvezetőink életét és tevékenységét példaképpen állítjuk a fiatalabb vezetők elé, hogy emléküket és a magyar sorsban részesült színes életútjukat megőrizték. Az örök világosság fényesedjék nekik! (– A szerk.)

Vitéz Falk Viktor cscst. (Kecskemét, 1931. dec. 16 – Westlake, Ohio, USA, 2023. dec. 10.), ny. elektromérnök, 1985 óta a Szövetség egyik tiszteletbeli elnöke, Szent László lovag.

Középiskolai tanulmányait Nagyváradon kezdte, majd menekülés után, az ausztriai Spittal an der Drau-ban létrehozott magyar gimnáziumban érettségizett. 1950-ben Amerikába vándorolt ki, ahol katonai szolgálatot is teljesített. 1963-ban az American Institute of Electrical Engineers pályázatán tanulmányával díjat nyert.

Cserkészfogadalmat 1946-ban, az 1. sz. Mikes Kelemen cscs.-ban tett. 10 éven át (1971-1980) a helyi 14. sz. Görgey Arthur cscs. parancsnoka volt. Az 1966-os és 1970-es jubileumi táborokon a táborőrzs tagja, ill. a kiscserkész altábor parancsnoka. A 1972 és

1974 között tartott vk. táborokon a magyarságismereti tábor parancsnoka és történelem előadója. Az 1985-ös jubileumi táboron a vendégtábor parancsnoka, majd a Pax-Ting emléktáboron (1989) táborrendőr, valamint szünetelésig a Nagytanács tagja. 1971-től 2016-ig a clevelandi Cserkész Barátok Körének (CSBK) választmányi tagja, továbbá a Szent László Társaság és Rend helyi széktartója, a Magyar Társaság hűséges tagja és támogatója volt, és az Árpád Akadémia kitüntette.

Számos cikke és tanulmánya jelent meg magyar nyelven, kiemelten „A magyar katona hősiesség helytállásáról a II. világháborúban” című könyve. Sok éven át szolgálta a helyi Szent Imre r.k. magyar egyházközséget, mint magyar nyelvű felolvasó és áldoztató. Odaadó lelkesedéssel vállalta az önkéntes munkákat a clevelandi amerikai-magyar közösségek sokoldalú életében, többek között, mint ünnepi szónok és a magyar iskola történelem előadója is.

Több kitüntetést kapott önkéntes szolgálataiért. A KMCSSZ megjutalmazta a *Jó munkáért! Teleki-emlékéremmel* is (1980). □ *Fischer Viktor cscst., életrajza nyomán.*

Dr. Holly J. Ferenc cst. (Budapest, 1934 – Midland, Texas, 2022.). Meghatározó munkája

volt, hogy 1968-tól kezdődően a bostoni Retina Alapítványnál úttörő kutatásokat végzett a könnyfilm fiziológiája, valamint a száraz szem szindróma okai és kezelése terén.

Némethy Györggyel (a KMCSSZ későbbi elnöke) együtt a Cornell egyetem hallgatói voltak vegyészeti szakon, amikor megalapították az Egyetemista Cserkészkört és kiadták a *Bagolyhíradó* c. lapot, amely 1959 és 1960 között kilenc számmal látott napvilágot. Mindketten a magyar kontingens tagjaként részt vettek az 1959-ben tartott X. világdzsemborin, melynek a Fülöp-szigetek adott otthont a Mount Makiling-nél, Los Baños, Lagunában. A bambusz és a nipa pálma elterjedtsége miatt „Bamboo Jamboree”-nak nevezték. A Wikipédia is számontartja, hogy ezen a világtalálkozáson részt vett 23 száműzött cserkész is a következő országokból: Észtország, Magyarország, Litvánia, Lengyelország, Ukrajna és Oroszország.

Ivasivka Mátyás cst. (1933–2023), a pécsi katakomba cserkész kiemelkedő cserkészvezetője, zenetanár. A cserkészlet végig meghatározta és szerves része volt az életének: 1939-ben Pécssett lépett a cserkészek közé. A 10. sz. P.Á.R. (Pécsi Állam Reáliskola gr. Széchenyi István) csapat oszlopos tagja, később 2000–

2008 között csapatparancsnoka volt. Részt vállalt a katakomba cserkészzetben 1948-1988 között: a hazai cserkészzet üldöztetése idején a csapatéletről nem lehetett szó. Őrsi keretekben, kisebb közösségekben titokban és illegálisan folytatta a jó munkát, cserkész táborokat és foglalkozásokat tartott a Mecsekben.

Matyi bának is köszönhető, hogy a hamu alatt megmaradt a parázs, és a cserkészzet a betiltás ellenére is tovább élhetett. Pécsen az 1953-ban létrehozott „Sziklatábor” csapatnak egyik vezetője volt, életét kockáztatta a cserkészzet fennmaradásáért. A rendszerváltást követően a szintén pécsi 47. sz. P.C.F. csapat parancsnokságát vállalta 1989–91 között, majd a VI. cserkészkerület elnökségét is ellátta. Zenei tehetségét az MCSSZ-en belül is kamatoztatta, számos cserkészkiadvány kötődik a nevéhez. A pécsi-baranyai katakomba cserkészzet történetét Arató Lászlóval az ismert Sziklatábor című könyvben összegezte. *MCSSZ Országos Hírlevél XVIII/46, 2023. nov. 15. Balázs-Bóna Judit, kommunikációs vezető.* – A KMCSSZ által szervezett Őrsvezetői körutakon Pécs volt az egyik állomás, ahol többek között kalauzolt, tábortüzet vezetett, a körút csapatát elvitte a cserkészotthonukba. A 10. sz. P.Á.R. cserkészcsapat tagja volt dr. Mattyasovszky Zsolnay Miklósbá, a KMCSSZ tb. elnöke is. □

Goór György cscst. (Nyíregyháza, 1926. április 27. – Sydney, Ausztrália, 2023. feb. 25.). Az ausztráliai magyar cserkészzet egyik kimagasló alakja; az MHBK (Magyar Harcosok Baj-

társi Közossége) központi vezetőjének emeritus ausztráliai helyettese, egykori hadapródiskolás, m. kir. híradós zászlós, az MHBK Ausztráliai Főcsoportjának volt vezetője és egyik alapítója, valamint a Sydney-i főcsoport volt vezetője; a Hadak Útján (MHBK tájékoztató) gyakori szerzője; a Szent László Társaság (1861) és Rend tb. főkapitánya. Civil foglalkozása függönyfal tervező rajzoló.

A cserkészethez 1964-ben csatlakozott. Találón mondható, hogy egymás után vette fel az egyik kalapot a másik után. Fáradhatatlan cserkészvezető és tanító, évekig a Szeminárium Hungaricum vezetője és a cserkészcsapatok Szülői Fenntartó Testület elnöke volt. Először a 30. sz. Kőrösi Csoma Sándor cscs. tagjaként, majd 1999-től 2017-ig a 104. sz. Kont felnőtt-cserkészcsapat parancsnokaként szolgált. Munkabírási és adottságának jeleként a Szent Erzsébet otthon igazgatóságának elnöke is volt. Példát vehetünk a nemzetünk és népünk érdekében tett fáradhatatlan és szinte nélkülözhetetlen munkájából. A Szent László Tár-

saság (1861) és Rendtől kiérdemelte az érdemrend arany fokozatát.

Cserkészvonalon főbástya volt, akire mindig számítani lehetett, akár mint segítőtárs, jó barát vagy bölcs tanácsadó. Nem volt olyan vezetői gyűlés, amelyen nem rezgett volna meg a tüdőt odaillő humorával – bizony jó volt az „öreg” a háznál! A IV. ker. Fegyelmi Bíróságának 1977 és 1987 között ügyésze, majd 1987-től 2003-ig elnöke volt. Több kiadvány kiadásában segédkezett, többek között a Felnőttcserkész Működési Szabályzat és a *Száz éves magyar cserkészzet (2010)* kiadásában. Egyik legkitüntetettebb tagja volt a Cserkészszövetségnek: 1970 és 2015 között tiszszer jutalmazta, beleértve a *Jó munkáért! Teleki-émlékremmel* (1990).

Egy Buenos Aires-i megemlékezés is álljon itt példának, özv. Benedek Lászlóné Micsinay Mária cscst.-től: „Az egyik legértékesebb ember volt, akivel életem folyamán kapcsolatba kerültem. Tiszteltem és szerettem. Sohasem találkoztunk személyesen, mégis mély barátság alakult ki köztünk.” □ *Hevesi-Nagy Péter cscst., IV. ker. pk. és a Hadak Útján 579. száma nyomán.*

Kovássy Medzihradszky Marianne cscst. (Budapest, 1932. jun. 14. – Melbourne, Ausztrália, 2022. okt. 17.), egyetemi tanár, szakképzett könyvelő, hiteles könyvvizsgáló, 2013-tól haláláig a Szöv. egyik tiszteletbeli elnöke.

Hazáját szüleivel 1945-ben Ausztriába menekülve hagyta el, majd 1949-ben kivándoroltak Ausztráliába, ahol a család egy migráns táborban kapott elhelye-

zést. A felsőoktatási tanulmányi-at elvégezve, könyvelői diplomát szerzett. A szakmáján belül mindig készen állt arra, hogy segítsen a könyvelést igénylő szervezeteknek, pro bono alapon.

A cserkészzetben megismertkedett Kovássy Lászlóval, akivel 1950-ben házasságot kötött. Melbourne-ben telepedtek le, ott három lányuk született, mindannyiuk természetesen cserkész lett. Ezután is szabadidejének nagy részét a cserkészzetnek szentelte.

Cserkészfogadalmat a Passau melletti Waldwerke magyar menekülttáborban, 1947-ben tett. 1963-ban segített létrehozni a több mint 120 tagú Melbourne-i 63. sz. Tormay Cecil leánycsapatot, amelynek hét éven át a parancsnoka is volt. Később látva annak szükségességét, hogy a tinédzser és idősebb cserkeszkek továbbra is érdeklődjenek a magyar közösség iránt, megalapította az 52. sz. Hollós Mátyás felnőtt-cserkészcsapatot, melynek 1981-85-ig szintén parancsnoka volt. Eközben magyarországi körutat is szervezett, és többeket rábeszél, hogy vegyenek

részt az USA-ban tartott 2010-es központi jubileumi táboron. Kiscserkész-segédtszti képesítést is szerzett, 1999-ben a IV. ker. magyarságismereti megbízottja lett, és 1964-70-ig az ausztrál kerület regös előadója volt. Szintén szövetségi vonalon, 1993 és 2015

között, az Intéző Bizottság tagjaként szolgált a kerületet képviselve, majd 2005-től 2013-ig a kerületi parancsnokság tisztségét is betöltötte, végül 2011-től haláláig Victoria tartomány körzeti parancsnoka volt. 2010-től kezdve a Vezetők Lapja a IV. kerület terjesztői feladatát is vállalta, haláláig.

Gruber Tibor elbeszélése szerint: Marianne megtanította min-kent arra, hogy a cserkészzet nemcsak játékból áll, hanem dolgozni és a magyar társadalmat munkával is támogatni kell: segédkeztünk nyári taborokban; rendeztünk szüreti bálakat, „Hun-garofesten” dolgoztunk, nemzeti ünnepeken előadásokat tartot-tunk. Mindig mondom magamba, hogy milyen szerencsés vagyok, hogy nekem három anyám volt: édesanyám, anyósom és a cser-kész-édesanyám – Kovássy Ma-rianne.

Értékes munkáját elismerve, a Szövetség hatszor tüntette ki. Magyarország köztársasági elnö-ke a *Magyar Arany Érdemkereszt polgári tagozata* kitüntetését adományszerelte neki (2017), Victoria állam pedig meg a *Multicultural Meritorious Service Award*-al (2006) tüntette ki. □ *Biografiai adattára, Henschkéné Kovássy Katalin lánya és Gruber Tibor cst. visszaemlékezése nyomán.*

A Vezetők Lapja terjesztői

Központi elosztó: Bodnár Ágnes cst.; **Amerikai Egyesült Államok** – Boston: Gyurcsán Ferenc cst.; Buffalo: dr. Forgáchné Katalin cst.; Chicago: Stétz Andrea st.; Cleveland: Globits Lászlóné Virágh Zsuzsa cst.; Florida: III. Apáthy László cst.; Garfield: Bodnár Ágnes cst.; Los Angeles: Oriold Alpár cst.; New York: Pintér László cst.; New Brunswick: dr. Horváth István cst.; San Francisco: Tóthné Kollár Katalin cst.; Magyar Tanya/Pennsylvania: dr. Lengyel Emília cst.; Seattle, Washington: Orbán Csaba cst.; Wallingford, Connecticut: Gál András cst.; Washington, D.C.: Myslenski Andrienne cst.; **Ausztrália** – Hevesi-Nagy Péter cst.; **Dél-Amerika** – Argentína: Lomniczy Mátyás cst.; Brazília: Dénes Gusztáv cst.; Venezuela: Udvarosné Szabadics Zsuzsa cst.; **Európa** – Ausztria: Csernay Roberta cst.; Németország és Európa többi országa: dr. Grynaeus Péter cst.; Svájc: Pilinszky Katalin cst.; Venezuelai visszahonosultak: Kertész Zsuzsanna; **Kanada** – Calgary: Pintér János cst.; Hamilton: Jankuráné Hajdu-Németh Ágnes cst.; Montréal: Pelikánné Vermes Anikó cst.; Ottawa: Siket Györgyné Holica Katalin cst.; Toronto: Kontra Tamás cst.; Kanada többi városa: Pintér János cst.; **Magyarország és a Kárpát-medence többi országa:** Fischer Viktor cst.; **Alakuló csapatok:** Marshall Tamás cst.

Tartalomjegyzék

Címlap: A Betlehemi láng átadása (kép)	1
Közérdekű hírek: „Magyarnak lenni Amerikában” könyvismertető; Találkozó Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszterrel; Az Amerikai Cserkészszövetség (Boy Scouts of America) a „Scouting America” nevet veszi fel; A Vezetők Lapja Támogató Köre	2
Fischer Viktor: A Vezetők Lapja 70 éves	3
Helen McGurk: Egy tanulmány szerint cserkészek és leánycserkészek egészsége jobb lesz a későbbi életük során	5
Mattyasovszky Zsolnay Miklós: A magyar cserkészmunka értelme	5
Aaron Derr, et. al.: Öt tudnivaló az ADHD-s cserkészekkel való együttműködésről . — A figyelemhiány-hiperaktivitás-zavar és annak kezelése a cserkészletben	9
Ábel B. Csaba et al.: Több mint 200 magyar cserkész vett részt a 2023-ban, Dél-Koreában tartott 25. világdzsemsborin	12
Több szerző: Mikor használjunk jegelést sérülés esetén és mikor meleget?	19
Hazamentek: Falk Viktor, Goór György, Holly Ferenc, Ivasivka Mátyás, Kovássy Marianne	21
A Vezetők Lapja terjesztői	23
Tartalomjegyzék	24

Vezetők Lapja

70 – 71. évf. * 133. sz. * 2023 ősz – 2024 tavasz

Külföldi magyar cserkészvezetők, felnőttcserkészek és cserkészszülők lapja.

Megjelenik évente kétszer. A lap elektronikus formában a KMCSSZ honlapjáról is letölthető, a sajtó fül alatt.

Lapzártá: február 15 és szeptember 15.

Kiadja a Külföldi Magyar Cserkészszövetség

2850 Route 23 North, Newfoundland, NJ 07435, U.S.A.

Telefon: 973-874-0384. Honlap: www.kmcssz.org. Cserkészbolt: cserkeszbolt@yahoo.com

A Központ új címe: P.O. Box 821

Morris Plains, NJ 07950-0821, USA

Szerkesztőbizottság és Munkatársak

Főszerkesztő: Fischer Viktor cscst. (Wantagh, New York, USA). Társszerkesztő: Lendvai-Lintner Imre cscst. (Morris Plains, New Jersey, USA). Munkatársak: Bauer Izabella (Hamilton, Ontario, Kanada); Csermely Péter cscst. (Toronto, Ontario, Kanada); dr. Farkas Tamás cscst. (Budapest); Horváth Mihály cscst. (Cleveland, Ohio, USA); dr. Koós Emese (Budapest); Kovács Éva fncs. (Princeton, New Jersey, USA). Tördelőszerkesztő: Fischer Miklós (Brooklyn, New York, USA).

E számban továbbá közreműködtek: Fischer Viktorné Domonkos Judith st. (Wantagh, New York, USA); dr. Fogarasi Miklós cscst. (Boston, Massachusetts, USA); Hevesi-Nagy Péter cscst. (Sydney, Ausztrália); Szemerédi Tibor cscst. (Bécs, Ausztria).

A beküldött cikkeket, híreket, leveleket szűkség szerint szerkesztve adjuk közre. Cikkeket, hozzászólásokat, véleményeket, ötleteket kérjük az alábbi címre küldeni: vikfis@yahoo.com. Előző számok a KMCSSZ honlapján, kmcssz.org találhatóak, a Sajtó fül alatt.

Előfizetés egy évre US\$10.00. Előfizetéseket a Külföldi Magyar Cserkészszövetség fent megadott címére kérjük beküldeni. Tagdíjat fizető cserkészvezetők és felnőttcserkészek a lapot ingyen kapják, amennyiben igénylik. A lap fenntartása érdekében adományokat köszönettel veszünk. A Vezetők Lapja Támogató Kör részére céladományokat a vikfis@yahoo.com címen keresztül kérjük intézni.

Vezetők Lapja (Leaders' Magazine)

Magazine for Hungarian Scout leaders

Published by the Hungarian Scout Association in Exteris, Inc., a non-profit organization